

Pf 2008

*Všem pracovníkům resortu
Ministerstva obrany České republiky,
vojenským profesionálům
i občanským zaměstnancům,
naším spolupracovníkům,
čtenářům A reportu a jejich blízkým
přejeme v transformačním roce 2008
přežít pracovní i osobní úspěchy,
hodně životní spokojenosti, štěstí,
elánu a zdraví.*

REDAKCE A REPORTU

Areport

Čtrnáctideník Ministerstva obrany ČR

Vydává MO ČR – AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
IČO 60162694

Šéfredaktor
Ladislav Lenk

Redakce:
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Telefony: 973 215 931

973 215 916
Fax: 973 215 933
E-mail: areport@centrum.cz

Jazyková úprava:
Vlasta Kohoutová

Grafická úprava:
Andrea Bělohávková

V jednotkách ozbrojených sil rozšiřuje AVIS
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6
Olga Endlová
tel. 973 215 563

Tisk:
ČTK Repro
Číslo indexu: 45 011
ISSN 1211-801X
Evidenční číslo: MK ČR E 5254

Foto na titulní straně:
Jiří Hokův

Uzávěrka čísla:
21. 11. 2007

Toto číslo vyšlo dne:
10. 12. 2007

Z OBSAHU

Cézar Augustus
mlčí (zatím)

2

Ministryně navštívila
hlavní město vojenských
profesionálů

6

Nové „spárky“
ve výzbroji

8

Kosovo
je už rutina

14

Obyčejní
hrdinové

22

Vrtulníky
pro Afghánistán

29

Černým baronem
doopravdy

34

Ulice Podujeva zalily červené prapory s černou kosovskou orlicí. Do voleb zbývaly jen hodiny. Podle plamenných řečí politiků do vyhlášení samostatnosti této provincie pak jen dny. Také čeští vojáci KFOR vyjeli do ulic. Na rozdíl od politiků a voličů se však chovali pokud možno nenápadně. Celý ten mumraj pozorovali zpozždálí. Dohlíželi, aby nevypukly nepokoje.

Text: Vladimír MAREK
Foto: autor a Martin KUSTOVNÝ

Čeští vojáci v Kosovu dohlíželi na bezproblémový průběh voleb, co se bude dít dál, je ve hvězdách

Jen v Podujevu je pět volebních místností. V prostoru odpovědnosti našeho kontingentu pak dalších osmadvacet. Na ty podujevské dohlíží náš monitorovací tým LMT (Liaison Monitoring Team) pod velením kapitána Martina Kustovného. „V předvolebním období

V základní škole je soustředěno deset volebních místností. Všechny jsou přeplněny lidmi. Kromě organizátorů voleb a samotných voličů v nich sedí zástupci jednotlivých stran. Jejich úkolem je dohlížet na regulérnost voleb. Vše tady řídí ředitel školy Euner Salifi. Neustále dokola se nás ptá, co si myslíme o průběhu voleb, jestli je považujeme za demokratické.

Mustaf Bajrami kontroluje ve dveřích do místnosti pomocí malé příručky infralam-py, zda přichází již nevolil. Ozařuje voličům prsty. Každému, kdo již odvolil, pořadatelé totiž označí ruce speciální barvou. „Ahoj, jak se máte?“ žene se k nám Mustaf v okamžiku, když se dozví, že jsme Češi. Je řidič autobusu. Léta prý jezdil z Prištiny do Lince a pak dál

jsme jednali s představiteli největších pěti kosovských stran. Získali jsme tak určitou představu o jejich záměrech,“ přibližuje nám kapitán úkoly, které plní jeho čtyřčlenná skupina. „Monitorovali jsme také všechny předvolební mítinky, získané informace jsme předávali nadřízeným. Šlo o to, aby velitelství úkolového uskupení a velitel KFOR měli detailní přehled o předvolebních kampaních.“

Je sobota ráno 17. listopadu 2007. Před několika desítkami minut odstartovaly volby do kosovského parlamentu, zastupitelstev a volby starostů. Od tohoto okamžiku se žádný z našich vojáků nesmí přiblížit k volebním místnostem na kratší vzdálenost než sto metrů. Na nás se toto pravidlo nevztahuje. A tak využíváme příležitosti a jdeme se podívat do jednoho z podujevských volebních míst, které má na starost náš monitorovací tým.

do Českých Budějovic. Také on, podobně jako naprostá většina kosovských Albánců, je pro samostatnost země. Tento krok podle něho uvolní finanční pomoc a přinese další investice.

Krátce před polednem přijíždí od Prištiny velitel úkolového uskupení Střed, irský brigádní generál Gerry Hegarty. Setkání s velitelem LMT kapitánem Martinem Kustovným má ryze pracovní ráz. Náš důstojník ho informuje, že situace v oblasti Podujeva je naprosto klidná. Generál se chce během této inspekční cesty na vlastní oči přesvědčit o průběhu voleb. Zároveň ale dodržuje veškerá nařízení a pravidla, která sám stanovil. V doprovodu kapitána Kustovného projíždí jednotlivé volební okrsky a z ulice sleduje situaci. Ve všech těchto případech se ale žádný z vojáků nepřibližuje na kratší vzdálenost než sto metrů.

NEVIDITELNÍ VOJÁCI

Také ostatní čeští vojáci žijí již několik týdnů kosovskými volbami. Až do zahájení volební kampaně 25. října 2007 se příslušníci českého kontingentu KFOR podíleli na plnění standardního operačního úkolu. „Od tohoto okamžiku se velitel KFOR s ohledem na bezpečnostní situaci rozhodl částečně změnit působení jednotek. Dostali jsme pokyn, že máme být v uvozovkách méně vidět,“ vysvětluje velitel českého kontingentu podplukovník Milan Schulc. „Museli jsme tedy změnit patrolovací trasy. Větší důraz byl kladen na monitorování. Volební kampaň představovala velice citlivé období.“

Veškerá tato opatření gradovala s blížícím se termínem voleb. Nejen regionální týmy a zpravodajské orgány, ale částečně i naše jednotky monitorovaly v tomto období veškerá shromáždění. „Sledovali jsme nejruznější akce, a to jak na kosovské, tak i na srbské straně, jejichž cílem bylo vyjádření nesouhlasu s probíhajícími volbami a s nastávajícím vývojem. V televizi se například objevily spoty reprezentantů AKSH, což je ilegální Albánská národní armáda. Jejím cílem je velká Albánie, která má územní nároky vůči Makedonii, Černé Hoře, Srbsku a dalším zemím. Dala o sobě vědět také prosrbská Garda cara Lazara. Ta chtěla demonstrativně v Kosovské Mitrovici vyjádřit nesouhlas s probíhajícím vývojem v Kosovu,“ upozorňuje podplukovník Schulc. „Naštěstí ale situace zůstala poměrně klidná a nevyskytly se incidenty, které by si vyžádaly ze strany jednotek KFOR zásah a použití síly.“

Během monitorování dodržovali vojáci již zmíněný pokyn nepřibližovat se k volebním místnostem na kratší vzdálenost než sto metrů. V případě zhoršení situace se tento limit zkracoval na pětadvacet metrů. „Snažili jsme se o to, abychom se nepohybovali na ulici se zbraněmi, nechávali jsme je raději v autech. Omezený byl i pohyb obrněných vozidel,“ vysvětluje velitel české roty D kapitán Jaroslav Bartůšek. „Kontrolně-propouštěcí místa jsme zřizovali tak, aby nedocházelo k zácpě vozidel. Nezastavovali jsme přitom jako obvykle veškeré automobily, ale pouze vytypované.“

CHRUDEMÍ SE DOČKALI

O tom, že situace v současném Kosovu není právě jednoduchá, svědčí i skutečnost, že velitel úkolového uskupení Střed brigádní generál Gerry Hegarty aktivoval počátkem listopadu záložní jednotku, kterou je první výsadková rota z Chrudimi. „Od začátku roku jsme drželi pohotovost v České republice s operační dobou pěti dnů. Všichni naši vojáci museli být neustále na telefonu, nemohli odjet na dovolenou do zahraničí, cvičilo se převážně v posádce. Myslím si, že kluci aktivaci přivítali. Přesvědčili se, že držení hotovosti má nějaký smysl,“ řekl nám velitel roty kapitán Miroslav Kružica. Výsadkáři odletěli do Kosova dvěma letouny Tu-154 v pondělí 5. listopadu. Brali si s sebou pouze výstroj, všim ostatním byli vybaveni až na místě. Během několika dnů vytvořili rotu Foxtrot (F) úkolového uskupení Střed.

„Kontingent musel tuto rotu přijmout jako organickou jednotku, připravit pro ni techniku, zbraně, materiál a veškeré logistické zázemí včetně ubytování na švédské základně Viktoria,“ zdůrazňuje podplukovník Schulc. „Spojovací prostředky, zbraně a speciální vybavení určené pro potlačování davu byly uloženy v našich skladech. Automobilní a obrněnou techniku používala rota D, nyní byla uvolněna pro potřeby roty F.“

První tři dny strávili vojáci na základně Camp Villa, kde sídlí velitelství úkolového uskupení. Připravovali se zde na plnění úkolů. Podle velitele roty to pro vojáky nepředstavovalo žádný problém, devadesát procent z nich již v minulosti v některé z misí působilo. Rotě F nebyl přidělen žádný prostor odpovědnosti, byla připravována a v současné době je i používána jako záloha velitele úkolového uskupení. V případě potřeby posiluje kteroukoliv rotu uskupení. Druhou možností je, že bude

nasazena přímo v Podujevu, a to pokud by došlo k demonstracím přerůstajícím do násilností. Pak by zasáhla jako pořádková jednotka.

Po jejím příletu se tedy logicky zvýšil počet nácviků operací na potlačování davu. Vojáci to vnímají jako určitou změnu a věnují se tomuto výcviku rádi.

Přestože rota F je organickou součástí našeho kontingentu, její umístění na švédskou základnu Viktoria má svou logiku. Ta je totiž dislokována v bezprostřední blízkosti Prištiny, tedy uprostřed provincie. Je to nejvýznamnější křižovatka pozemních komunikací. Reakční doby pro případ vyhlášení poplachu se tím výrazně zkracují. Naše základna Šajkovac nemá ani zdaleka tak strategickou polohu, je bokem většiny cest.

VRTULNÍKÁŘI V KOSOVU KONČÍ

Kromě již zmíněné roty D a roty zabezpečení je na základně Šajkovac umístěna ještě vrtulníková jednotka. Její velitel, major Karel Krejčík, několikrát po sobě opakuje, že jeho vojáci neplní v souvislosti s volbami v Kosovu žádné zvláštní úkoly. Podílejí se především na přepravě materiálu, osob a na monitorování. Zajišťují také dopravu VIP. Jejich vrtulník využil například premiér Slovinska. Přesto právě tato jednotka by v případě propuknutí nepokojů sehrávala významnou roli. Vrtulníky Mi-17 mají poměrně velkou přepravní kapacitu. S jejich využitím by bylo možné velice rychle dopravit vojáky do krizových oblastí.

I v tomto případě ale dojde v nejbližších týdnech k zásadním změnám. Třetí vrtulníková jednotka, která od dubna letošního roku v Kosovu působí, je totiž zároveň také tou poslední. Počátkem prosince ukončí plnění operačního úkolu a 12. prosince se přesune zpět do republiky. Vrtulníky přeletí po vlastní ose na mateřskou základnu do Přerova. Zbytek leteckého a zabezpečovacího personálu bude přepraven rovněž letecky. Rozměrnější materiál se pak přepraví na nákladních automobilech.

„Jen my jsme zde nalétali více než sto hodin. Mise měla pro nás význam především v tom, že jsme působili ve zcela jiném prostředí. Základna Šajkovac má nadmořskou výšku téměř sedm set metrů, hory na severu dosahují dva a půl tisíce. Takovéto zkušenosti bychom v České republice jen těžko získali,“ argumentuje major Karel Krejčík.

Nemalým přínosem bylo samozřejmě i mezinárodní prostředí. Nejen rota F je totiž nasazována do operací společně s finskými, švédskými či irskými vojáky. Od okamžiku, kdy tradiční brigádní strukturu nahradila úkolová uskupení, dochází ke spolupráci vojáků z nejruznějších zemí KFOR při plnění konkrétních úkolů mnohem častěji. Výcvik se tím stává zajímavější, získávají rovněž nové zkušenosti. „Vždy je dobré, když se můžete dívat na jiného, jak dělá vaše řemeslo. Pokud máte otevřené oči, vezmete si od něho to dobré a zdokonalíte se,“ vysvětluje kapitán Jaroslav Bartůšek. „Nemalé zkušenosti jsme takto získali například při vyhledávacích

operacích. V poslední době jsme spolupracovali především s Francouzi a s Iry. Každá z těchto národnostních skupin má při prohledávání trochu jiný styl práce. Navíc jsou vybaveny nejruznějšími detektory, mají termokamery a kameru na optoelektronickém vlákně, se kterou mohou nahlížet do nejruznějších skrýší.“

Také na naší základně se v poslední době stále častěji objevují zahraniční vojáci. V době střídání kontingentů byla na Šajkovac umístěna švédská četa. Když čeští vojáci působili na severu Kosova, pokrývala bílá místa, která po nich v okolí Podujeva zůstala, opět zesílená švédská četa. Hned po skončení voleb přijela portugalská rota, která tvoří zálohu velitele úkolového uskupení. Jejím úkolem je seznámení se s regionální administrativní hranicí a její monitorování.

„S působením zahraničních vojáků na naší základně nejsou spojené žádné problémy. Pouze přijmeme určitá organizační opatření, přizpůsobíme jídelniček, připravíme ubytování atd.,“ říká podplukovník Schulc.

DEN D

Kosovo není příliš velké. Procházíme Podujevem a náš tlumočník ze základny Šajkovac se na každém kroku s někým zdraví. Všichni se zde navzájem znají. O to více se nám zdá, že o samostatnosti je již rozhodnuto. Ostatně lidé si mezi sebou šeptají jako veřejné tajemství datum 10. prosince 2007. To by měl být den D, kdy prý k tomuto kroku dojde. Tyto informace má k dispozici samozřejmě jak

velení KFOR, tak i štáb našeho kontingentu. Přestože vůle vyhlásit samostatné Kosovo co nejdříve je zřejmá, není tento termín prý příliš reálný. Podobný krok by totiž mohla udělat jen nová politická reprezentace, a ta se může ujmout moci nejdříve koncem prosince či začátkem ledna příštího roku.

Přesto jednotky KFOR s tímto počítají. „Snažíme se dopředu si stanovit, jaké aktivity by mohly nastat. Jedním z konkrétních úkolů našeho krizového plánu Cézár Augustus je nějakým způsobem potlačit případné mezetnické násilí, a to především v kosovsko-srbských enklávách. Právě zde by totiž mohlo dojít k násilnostem,“ argumentuje podplukovník Schulc. „Dalším úkolem je zajistit bezpečnost objektů, kterým byl přidělen zvláštní statut. Pokud by se v případě nějakých násilností nestihla evakuovat budova UNMIK v Prištině, jednotky KFOR by musely zajistit bezpečnost tohoto objektu. Na starost máme i eliminaci extremistických skupin. Důležitým aspektem jsou také společné patroly s příslušníky srbské armády podél administrativní hranice. Musíme se totiž průběžně ujišťovat, že srbské jednotky nevyvinou nějakou aktivitu, která by byla pro další vývoj politických jednání kontraproduktivní. V případě krizové situace nesmíme zapomínat ani na ochranu vlastních jednotek.“ Podle podplukovníka Schulce však nepokoje mohou propuknout i v případě, že nebude vyhlášena nezávislost. Právě tento slib se totiž stal základem volebních kampaní prakticky všech stran. Náš kontingent tedy musí být připraven na všechno. «

Do jedné z největších současných vojenských posádek, moravského Vyškova, zavítala ve čtvrtek 22. listopadu v odpoledních hodinách ministryně obrany Vlasta Parkanová.

Text a foto: Miroslav ŠINDELÁŘ

Ministryně navštívila hlavní město vojenských profesionálů

Jako první ministryni přivítal velitel výškovské posádky plukovník gšt. Jan Neplech a poté další funkcionáři. Ředitel Ředitelství výcviku a doktrín plukovník gšt. Jaromír Zůna informoval Vlastu Parkanovou a členy jejího doprovodu, mezi nimiž byla velvyslankyně Velké Británie v České republice Linda J. Duffield, o tom, že v posádce je dislokováno na devatenáct útvarů a zařízení. Ředitelství výcviku a doktrín navíc logisticky zabezpečuje celkem třicet útvarů a zařízení. Do jeho kompetence spadá rovněž pět výcvikových prostorů. V letošním roce v nich doposud cvičilo více než 300 tisíc osob. Nejvyšší počty zaznamenali ve vojenských újezdech Libavá a Boletice.

Jedním ze zařízení, které Ředitelství výcviku a doktrín logisticky zabezpečuje, je i nové Centrum ochrany proti zbraním hromadného ničení NATO, které bylo 31. července akreditováno Severoatlantickou radou jako „NATO Joint Chemical Biological Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence“

a současně aktivováno jako Mezinárodní vojenská organizace.

Ministryně obrany Vlasta Parkanová s doprovodem se také seznámila s prací zdejšího Britského vojenského výcvikového týmu (BMATT). Tvoří ho skupina šestadvaceti britských vojáků a dvou Čechů. V přípravě instruktorů tým spolupracuje se státy zapojenými nejen do struktury Severoatlantické aliance, ale i do programu Partnerství pro mír a dalších iniciativ. BMATT necvičí instruktory jen ve Vyškově, ale rovněž v jiných zemích, které o přípravu instruktorů požádají. Letos jich už například bylo čtrnáct.

Ve Vojenském újezdu Březina byla ministryně obrany Vlasta Parkanová přítomna výcviku vojáků v základní přípravě. Podle slov plukovníka

Neplecha jich v letošním říjnu nastoupilo 565, ale budoucí kariéru vojenského profesionála už vzdalo 59 z nich. Mnozí proto, že se domnívali, že výcvik bude jednodušší. Dvacítku zájemců o službu v Armádě České republiky navíc vyloučily testy na přítomnost drog, jež odhalily požití návykové látky v období dlouhém až tři měsíce před nástupem do kurzu základní přípravy. <<

Za přítomnosti generála Vlastimila Píčka bylo ve Vyškově oficiálně představeno Centrum ochrany proti zbraním hromadného ničení NATO, jež je současně aktivováno jako Mezinárodní vojenská organizace Aliance.

Text a foto: Jaroslav PAJER

Česko mezi osmičkou akreditovaných

Česká armáda může být hrdá na renomé svých vojenských expertů v oblasti ochrany proti chemickým, biologickým a radiačním zbraním. Jejich vědecko-organizační um stejně jako praktické schopnosti našich jednotek chemického vojska a sil biologické ochrany letos v létě významně ocenila i Severoatlantická rada. A to tím, že udělila svou akreditaci světově ojedinělému pracovišti budovanému ve výškovském vojenském areálu, o jehož zřízení na svém území velmi usilovaly také Německo a Kanada.

NATO Joint Chemical Biological Radiological and Nuclear Defence Centre of Excellence, česky Centrum ochrany proti zbraním hromadného ničení NATO, tak se jmenuje středisko, jehož slavnostnímu představení byl ve čtvrtek 22. listopadu přítomen náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Píček. Podle jeho slov se jedná o unikátní subjekt, který bude v oblasti OPZHN poskytovat expertní poradenství vrchním velitelům NATO.

Na činnosti střediska se kromě Armády České republiky podílejí i příslušníci ozbrojených sil z dalších sedmi zemí – Itálie, Rumunska, Řecka, Slovenska, Slovinska, SRN a Velké Británie. Ředitel centra plukovník Radomír Mikeš se však snaží získat odborníky i odjinud, například ze Spojených států, Kanady, Maďarska, Portugalska či Španělska.

V nově zrekonstruované čtyřpodlažní budově jsou jednotlivá pracoviště poměrně nenápadná. Kancelářský nábytek, počítače, konferenční sály. Jedno z pater je zabezpečeno pro práci s informacemi utajovaného charakteru. „Centrum není chápáno jako operační prvek. Naším úkolem je poskytovat podporu vrchnímu spojeckému velitelství NATO pro transformaci v americkém Norfolku,“ vysvětluje

plk. Mikeš. „Budeme se zaměřovat na tvorbu doktrín, standardů, vylepšení výcviku a zkvalitnění interoperability. V blízké budoucnosti bude naším posláním také ověřování konceptů a doktrín pomocí modelování a simulací.“

Jako příklad uvádí, že úkolem centra bude odpověď na otázku, jak silně je náš svět ohrožen zbraněmi hromadného ničení. „Dnes je spousta materiálů a informací, ke kterým se můžeme dostat přes média a z otevřených zdrojů. Pak existuje šance, že se dostaneme k materiálům, které jsme schopni různým způsobem ověřit. Z toho se dá poskládat určitá mozaika. A tak budeme moci vyhodnotit nebezpečí, jaké tyto zbraně pro svět představují.“

NATO doposud akreditovalo osm tzv. Centre of Excellence s různými zájmovými oblastmi. Šest z nich už získalo statut Mezinárodní vojenské organizace. Navíc Aliance registruje dalších deset nabídek pro vybudování obdobného střediska, ovšem jen osm z nich už předložilo konkrétní koncept. <<

Nové „spárky“ ve výzbroji

Text a foto: Tomáš SOUŠEK

Přestavbou jednomístných strojů L-159 Alca získala armáda kvalitní cvičné letouny

Čtyři nové cvičné proudové letouny L-159T1 převzalo 23. listopadu 2007 Ministerstvo obrany ČR od společnosti Aero Vodochody. Lehký bitevní letoun tak byl po několika letech služby v českém letectvu konečně doplněn o dvoumístnou verzi, která výrazně zvyšuje kvalitu výcviku létajícího personálu.

Absence dvoumístné cvičné verze byla až donedávna jedním z největších handicapů letounů L-159 Alca. Armáda byla kritizována za to, že tuto variantu neobjednala, výrobce zase za to, že ji nenabízel současně se sériovými jednomístnými stroji. Aero Vodochody nakonec dodatečně vyvinulo a vyrobilo i takzvanou „spárku“, označovanou L-159B, nicméně armáda se pro ni nikdy nerozhodla. Ne snad že by šlo o špatný letoun, spíše

naopak. L-159B je vybaven těmi nejmodernějšími systémy a v některých ohledech dokonce předčí původní jednomístnou verzi. Právě špičkové vybavení z něj však činí poměrně drahý stroj. Snahou resortu obrany proto bylo pořízení takového letounu, který by splnil svou výcvikovou úlohu za přiměřené náklady.

Řešení se nakonec našlo ve využití již vyrobených letounů L-159 Alca. Ministerstvo obrany se dohodlo se společností Aero Vodochody na přestavbě čtyř jednomístných na dvoumístné stroje. Smlouva byla podepsána 26. června 2006 a kromě samotné přestavby zahrnovala i dodávky náhradních dílů, pozemního vybavení, dokumentace a školení létajícího a pozemního personálu. Hlavní výhodou této cesty byly kromě relativně rychlého dodání cvičné verze také významné finanční úspory oproti výrobě zcela nových letounů.

Nová verze, označovaná L-159T1, totiž v maximální možné míře využívá komponentů z již hotových strojů. Jedná se zejména o celé křídlo a zadní část trupu včetně pohonné jednotky. Naopak zcela nově musela být vyrobena přední část trupu. Z té zmizel palubní radar a na jeho místo byly instalovány některé

systémy dříve umístěné za pilotem, jako například záznamové zařízení. Poměrně bohaté přístrojové vybavení bylo v podstatě rozděleno mezi kabinu žáka a instruktora. Zejména ta druhá tak nyní vypadá poněkud „chudě“, nicméně vše plně vyhovuje účelům, ke kterým bude armáda stroje využívat.

Montáž prvního letounu L-159T1 byla dokončena 29. ledna 2007 a 8. března téhož roku se stroj poprvé vznesl do vzduchu. Krátce nato byly zahájeny prototypové a posléze i vojenské zkoušky, v jejichž rámci se uskutečnil i výcvik vybraného personálu AČR. Vojenské zkoušky byly úspěšně ukončeny 7. září 2007 a zhruba měsíc poté byl zalétán poslední ze čtyř strojů. Všechny L-159T1 byly dodány k 21. základně taktického letectva v Čáslavi. Podle slov velitele vzdušných sil generálmajora Ladislava Minaříka však budou dva stroje nabízeny v rámci podpory prodeje nadbytečných L-159, které v současnosti armáda vlastní. Pro potřeby jedné letky by prý měly i pouhé dva cvičné stroje plně postačovat. Jak ale sdělil velitel čáslavské základny plukovník Petr Mikulenka, čtyři dvoumístné letouny umožní plánovat výcvik

efektivněji, zejména s ohledem na nutnou pravidelnou údržbu.

Nové letouny v každém případě znamenají značný přínos pro čáslavské letce. Až dosud se museli noví piloti při přeškolení spoléhat zejména na letový simulátor. Ten je sice na špičkové úrovni, nicméně skutečné létání je přece jen o něčem jiném. „Přicházeli k nám mladí piloti z letounů L-39 Albatros a my jsme ani neměli možnost si kvalitně ověřit, jak umějí létat. V rámci přeškolení jsme alespoň spolupracovali se společností Aero, která umožnila některým začínajícím pilotům vývozní lety na jejich dvoumístném L-159B. V poslední době však již Aero nemělo dostatečnou kapacitu, a tak řada dalších přecházela z albatrosů rovnou na jednomístné alky,“ vysvětluje velitel 21. taktického křídla podplukovník Petr Lančí.

Nejde však jen o základní přeškolení, ale také o další výcvik, kterým všichni letci pravidelně procházejí. Pokud by létali jen samostatně, hrozí, že si časem mohou vypěstovat ne zcela správné návyky, protože

Čtyři dvoumístné cvičné letouny L-159T1 symbolicky převzali 23. listopadu od prezidenta společnosti Aero Vodochody Petera Ondra první náměstek ministryně obrany Martin Barták a náčelník Generálního štábu Armády České republiky generálporučík Vlastimil Pícek. Slavnostního aktu se zúčastnili i další představitelé resortu obrany a zahraniční hosté.

by je neměl kdo upozornit na chyby. Alka má sice k dispozici moderní záznamové zařízení, které umožňuje detailně rozebírat každý let, včetně videozáznamu z pilotní kabiny, ovšem podle pplk. Lančího je i přesto obtížné odhalit některé nedostatky v pilotáži. „Na záznamu řada situací vypadá naprosto bezproblémově, ale kdyby byl v letounu také instruktor, mohl by odhalit třeba pomalejší reakce cvičného pilota,“ dodává velitel křídla.

Podobné je to i v případě výcviku v taktice. Základní profily letů s použitím konkrétní munice lze simulovat na trenažéru, ale třeba specifické postupy na konkrétních střelnicích je nejlepší demonstrovat přímo na místě. Až dosud se tak často uplatňovala praxe, kdy vedle letounu pilota ve výcviku letěl druhý ze zkušenějších letců, jenž na něj dohlížel. Toto řešení však nebylo ani efektivní, ani levné. Naopak nová dvoumístná verze alky tyto

nedostatky odstraní. Povinné lety na „spárce“ tak budou zařazeny před každý blok v rámci výcvikové osnovy.

V současné době již prošli přeškolením na verzi T1 všichni čáslavští piloti L-159. Nový stroj byl sice stavěn tak, aby se v maximální možné míře podobal jednomístné variantě, ovšem určité rozdíly zde přesto existují. Piloti jsou například zvyklí používat současně dva multifunkční displeje, díky nimž mohou třeba předletovou kontrolu palubních systémů výrazně urychlit. U L-159T1 mají k dispozici displej jen jeden, a tak se některé postupy zpomalují. Jak říká plk. Petr Lančí, tyto zdánlivé komplikace však nepředstavují žádný problém pro výcvik a jde spíše jen o zvyk.

Nový letoun není stavěn k nácviu mimořádných situací za letu, například různých závad. Ty se však dají trénovat na letovém simulátoru. Jedinou výjimkou je vysazení elektrických systémů, které se běžně zkouší jen při záletech. „Zkušenosti z poslední doby ukazují, že je dobré na tuto situaci připravit všechny piloty. Přímou ve vzduchu jim chceme ukázat, že i při výpadku elektřiny dokáže letoun bezpečně pokračovat v letu a že se jej tak nemusejí bát,“ říká velitel čáslavského křídla. Zvýšení bezpečnosti leteckého výcviku je tak dalším faktorem, který do vzdušných sil přináší nový letoun L-159T1.

Tentokrát jsme strávili celý den s náčelníkem Generálního štábu AČR genpor. Vlastimilem Pickem

Text a foto: Jan ZEMAN

Program detailně rozplánovaný na minuty, kolotoč jednání, účast na oficiálních akcích a neustálé cestování, tak by se velmi zjednodušeně dal charakterizovat jeden pracovní den náčelníka Generálního štábu AČR.

CESTA až na konec republiky

Je úterý 20. listopadu 2007. Dnes má generálporučík Vlastimil Píček podle rozvrhu vystoupit na velitelském shromáždění velitele společných sil v Olomouci, zúčastnit se předání posledního kontejnerového nakladače Tatra Multilift v Ostravě, prohlédnout si sklad leteckých pohonných hmot Správy státních hmotných rezerv v Heřmanově Městci a odpoledne být přítomen na celé řadě dalších jednání. Tento program se před cestou ještě několikrát změnil a přesný časový harmonogram je upřesňován až do posledních chvil.

ZAČÍNÁ SE V SEDM

„Odlétáme ve čtvrt na osm ze Kbel. Buďte v odletové hale nejpozději v sedm, nebo raději už ve tři čtvrtě,“ dostáváme

nejčerstvější informace z Kanceláře náčelníka Generálního štábu den před konáním cesty. Držíme se pokynů a na letiště přijíždíme raději ještě o několik minut dříve. Areál kbelské základny je ještě ponořen do tmy, ale na osvětlené ploše je již připraven vrtulník Mi-8 S v modrobílém provedení s trikolórou na boku.

Náčelník Generálního štábu přijíždí na letiště přesně v sedm hodin. „Každý den je trochu jiný, ale do své kanceláře přicházím zpravidla krátce po sedmé hodině,“ říká nám ochotně generál Píček, takže dnešní den v tomto ohledu není nijak výjimečný. „Začínám přečtením nejnovějších článků o armádě. Někdy novináři hodně překrucují informace, a tak se je snažím uvádět na pravou míru,“ svěřuje se generál.

všichni přecházíme do jiné budovy, kde generál Vlastimil Píček zahajuje velitelské shromáždění, kterého se účastní hlavní představitelé Velitelství společných sil a velitelé podřízených útvarů a zařízení.

Téma úvodního projevu se pochopitelně týká hlavních cílů 2. kroku reformy. Během svého půlhodinového vystoupení generál Píček hovořil například o finančních zdrojích, změně akvizičního systému a hlavních úkolech, které v následujícím období čekají celou armádu, a podrobněji se zmínil o záležitostech týkajících se společných sil. V případě pozemních sil generál Píček například zdůraznil potřebu budování praporních uskupení nebo zavádění kolových obměných transportérů. U vzdušných sil bude prioritou především Air Policing letouny JAS-39 Gripen nad pobaltskými státy.

Úderem půl desáté všichni nasedáme do aut a jedeme zpět na letiště, kde na nás již čeká nastartovaný vrtulník. Časový handicap se pro tento okamžik podařilo stáhnout. „Na přesně zorganizovaný čas jsem si už zvykl. Když jsem byl náčelníkem Vojenské kanceláře prezidenta republiky, byly akce rozplánovány přesně na minutu. Nyní je mi připravován harmonogram s tolerancí pěti minut. Navíc teď mohu do plánu víc zasahovat,“ podotýká náčelník Generálního štábu.

Motor vrtulníku nabírá na otáčkách a my opouštíme Olomouc, abychom po půlhodinovém letu přistáli na nádvoří hlúčinských kasáren. Zde náčelníka Generálního štábu vítá velitel 157. záchranného praporu podplukovník Radim Řehulka a ředitel Ústředního vojenského veterinárního ústavu plukovník Jaroslav Honegr. Tentokrát není

Vlastimil Píček se v salonku odletové haly zdraví se všemi, kteří jej budou na dnešní cestě doprovázet. Je zde například ředitel Ředitelství logistické a zdravotnické podpory brigádní generál Libor Krejcar, prezident Asociace obranného průmyslu Jiří Hynek, komunikační manažerka NGŠ Mira Třebická nebo asistent NGŠ mjr. Tomáš Hrdina a člen ochranné služby Vojenské policie. Čtvrthodinka před odletem je zaplněna pracovním jednáním generála Píčka s generálem Krejcarem a plukovníkem Jaroslavem Kankiou.

Je přesně čtvrt na osm, když se zvedáme z křesel a jdeme k vrtulníku. Generál Píček se zdraví s celou jeho posádkou. „V Olomouci přistaneme přibližně za hodinu. Výška

a rychlost letu budou záviset na letových podmínkách. Vypněte si prosím mobily a připoutejte se,“ přikazuje nám letuška.

PRVNÍ ZASTAVENÍ: OLOMOUC

Díky špatnému počasí sedáme na olomouckém letišti v Neředíně se čtvrthodinovým zpožděním. Připravený minutovník tak dostává první vážnou ránu. I proto je přivítání náčelníka Generálního štábu velitelem společných sil generálmajorem Jiřím Halaškou velmi rychlé. Vzápětí oba odjíždějí na velitelství, kde spolu nejprve dvacet minut jednají za zavřenými dveřmi. Těsně před devátou hodinou

nakladače, pokládám za precizní, příkladnou, výjimečnou. Zakázka byla dodána v termínu a podle smlouvy, což se v posledních letech málokdy stává.“ Během následného krátkého setkání s novináři generál Pícek ještě upřesnil, že armáda tyto prostředky používá především v zahraničních misích v Kosovu, Afghánistánu a Iráku. Celková hodnota tohoto kontraktu dosáhla 1,2 miliardy korun.

DO NITRA ZEMĚ

Ředitel Hornického muzea OKD Miroslav Fojtík nedal jinak, než že takto významnou návštěvu musí seznámit s historií a technologií dobývání uhlí na Ostravsku. Generál Pícek proto se svým doprovodem sfáral několik metrů pod zem do uhelné slaje, kde se mu dostalo zajímavého výkladu. Kromě

návštěva vojenského útvaru v plánu. Vydáváme se do deset kilometrů vzdáleného Hornického muzea OKD Ostrava.

DRUHÉ ZASTAVENÍ: OSTRAVA

Za několik okamžiků má v areálu muzea dojít ke slavnostnímu předání posledního 177. kontejnerového nakladače Tatra Multilift. Po dvou letech se tímto aktem zakončí kontrakt mezi Ministerstvem obrany a firmou OKD Doprava, a. s. „Cítíme dnes pocit uspokojení, že jsme všechny požadavky zákazníka splnili včas a v předepsané kvalitě,“ uvedl výkonný ředitel OKD Doprava, a. s., Ludvík Semerák.

Generál Pícek ve svém projevu řekl, že požadavek na kvalitativně nový prostředek v oblasti kontejnerizace a manipulace s materiálem v armádě se datuje už do roku 1999. Po složitých přípravných krocích byla v roce 2005 uzavřena smlouva s akciovou společností OKD Doprava v Ostravě, která je smluvním partnerem výrobce podvozku Tatra Kopřivnice. „Ještě v roce 2005 bylo pro potřeby vojenské polní nemocnice urychleně dodáno šest kusů těchto vozidel s přívěsem. V další fázi byly dodávány Tatry 815 Multilift až k historicky poslednímu kusu s pořadovým číslem 177,“ připomněl dvouletou historii kontraktu generál Pícek.

Kontejnerový nakladač Tatra Multilift je moderní, vysoce kvalitní dopravní prostředek, který značně usnadní, urychlí a zefektivní přepravu materiálů, ušetří čas a sníží nároky na nezbytnou pracovní sílu. Generál Pícek také zdůraznil jeho kompatibilitu s používanými

vozidly armád NATO, což umožňuje spolupráci v rámci multinárodních logistických jednotek ve společných operacích.

Pro Armádu České republiky se tento nakladač stává základním prostředkem nově zaváděného dopravně-zásobovacího systému logistiky druhé úrovně. Přednostně byla tímto vozidlem vybavena 14. brigáda logistické podpory, nemocniční základna pro výstavbu 7. polní nemocnice a 4. brigáda rychlého nasazení.

Slavnostní předání vyvrcholilo udělením „Certifikátu o splnění kontraktu“. Generál Pícek v této souvislosti ještě uvedl: „Spolupráci s firmou, která dnešního dne dodala Armádě České republiky poslední kus

toho si zde prošel několik set metrů dlouhý úsek důlních chodeb a prohlédl si unikátní štolu z první poloviny 19. století.

Po prohlídce byla vyhrazena půlhodinka času na oběd v originální hornické hospodě Harenda. Na závěr pobytu v Hornickém muzeu OKD dostal od jeho ředitele na památku karbidovou lampu. Když si ji generál ukládal do auta, prozradil nám, že podobné dary dostává poměrně často a sbírka se rychle rozrůstá. Nevyloučil, že ji jednou, po odchodu z funkce náčelníka Generálního štábu, věnuje Vojenskému technickému muzeu. Vzhledem k tomu, že podobné gesto udělali i někteří předchozí náčelníci Generálního

štábu a ministři obrany, muzeum v Lešanech by mohlo otevřít novou, docela zajímavou expozici.

Krátce po dvanácté hodině se už kolona vozidel přesouvá zpět do Hlučína k vrtulníku. V tu chvíli má napilno také náčelníkův osobní štáb. Asistent major Tomáš Hrdina už poněkolkáté telefonicky koordinuje další průběh cesty. Odpovídá totiž za to, že časový sled bude dodržen. Hodně práce má také komunikační manažerka NGŠ Mira Třebická. Právě teď například organizuje účast novinářů na další cestě generála Picka za českými vojáky sloužícími v zahraničních misích.

Časový plán se opět bortí. Náčelník Generálního štábu potřebuje ještě krátce promluvit s představiteli 157. záchranného praporu. Právě tato jednotka bude v rámci 2. kroku reformy kompletně převedena k Hasičskému záchrannému sboru.

PLNÉ NASAZENÍ

Z Hlučína nakonec odlétáme s několika-minutovým zpožděním. Během letu se generálporučík Pícka ptáme, zda má každá jeho cesta vždy takhle napjatý program. „Většinou ano,“ přitaká generál, který každý den pracuje 14 až 16 hodin. „Je to hodně, ale situace si to nyní vyžaduje,“ komentuje délku svojí pracovní doby.

V létě si Vlastimil Pícek vzal deset dní dovolenou, ale zda se mu to podaří i v zimě, ještě neví, i když už se listopad přehoupl do své druhé poloviny. „V souvislosti s druhým krokem reformy nás všechny čeká ještě hodně práce,“ dodává náčelník Generálního štábu. Na časově velmi náročné zaměstnání si jeho rodina zvykla, už když působil na Pražském hradě. Tehdy trávil v práci přibližně stejně dlouhou dobu jako nyní.

„Některé víkendy mám naštěstí ještě volné. V takovém případě se snažím být s rodinou. Chalupu ale poslední půlrok hodně zanedbávám a také ke sportování se dostanu stále méně často,“ posteskuje si Vlastimil Pícek, který rád lyžuje nebo hraje tenis.

TŘETÍ ZASTAVENÍ: HEŘMANŮV MĚSTEC

Po hodině náš stroj sedá uprostřed lesů nedaleko Heřmanova Městce. Právě zde se nacházejí sklady Správy státních hmotných rezerv, které jsou důležité pro chod armády. Z nenápadné základny ukryté v zalesněném údolí se po železnici i automobilními

cisternami distribují letecké pohonné hmoty na všechna vojenská letiště.

V administrativní budově skladu se od představitelů Správy státních hmotných rezerv nejdříve dozvídáme stručnou historii tohoto areálu. S jeho výstavbou se začalo v roce 1952 a dokončen byl o dva roky později. Skládá se ze dvou částí nazývaných Vrbice I. a Vrbice II. Jedna část je skladová a druhá manipulační a obě jsou propojeny několik set metrů dlouhým produktovodem.

V době vzniku skladu byl obsah všech nádrží 40 milionů litrů. „Staré nádrže jsou jistě technickou zajímavostí, se kterou se jinde hned tak nesečkáte,“ tvrdí nám náš průvodce Milan Buriánek. „Podzemní rezervoáry jsou chráněny 3,5 metru tlustým železobetonem, nad nímž je v průměru 70 metrů skály. Díky této ochraně by je neměl poškodit ani jaderný výbuch,“ dodává.

Během naší návštěvy se jdeme podívat spleťmi podzemními chodbami až k přes padesát let starým nádržím, které jsou ukryté uvnitř kopce. Ke dvěma rezervoárům vždy vede stovacetimetrová chodba. O další zajímavosti se dozvídáme přímo u nádrží. Při jejich nedávné kontrole se totiž zjistilo, že za celou dobu využívání se stěny kvůli korozi netenčily ani o milimetr. A to díky speciálnímu cementovému izolačnímu nátěru, vyvinutému před padesáti lety.

Součástí podzemních prostor je ale také místo, kde se pohonné hmoty obohacují o aditiva tak, aby se zlepšily jejich vlastnosti přesně podle přání zákazníků. Z těchto míst se potom kerosin přečerpává podzemním

produktovodem do druhé části areálu. Zaměstnanci skladu nás ubezpečují, že potrubí je dostatečně chráněno proti úniku a speciální systém dokáže s velkou přesností určit místo, kde by k němu případně došlo.

Od dob vzniku skladu u Heřmanova Městce se jeho zařízení modernizovalo a rozšiřovala se i jeho kapacita. Na začátku roku se zahájila stavba dalších čtyř nádrží, které by měly být zprovozněny ještě letos. Jsou zde také dvě menší nádrže vybudované s přispěním finančních prostředků Atlantické aliance. Kapacita všech nádrží tohoto skladu by na konci roku měla dosáhnout celkového objemu 90 milionů litrů.

K výčtu důležitých zařízení areálu skladu je třeba ještě doplnit centrální laboratoř, která dohlíží na kvalitu pohonných hmot, a železniční stáčíštně, jež bylo vybudováno v 80. letech minulého století. Prošlo ale modernizací, takže dnes splňuje všechny ekologické a bezpečnostní požadavky.

ZPÁTKY DO KANCELÁŘE

Před třetí hodinou nastupujeme do vrtulníku a po půlhodině letu přistáváme na heliportu na pražském Vypichu nedaleko Bílé hory. Odtud je možné se dostat na Generální štáb mnohem rychleji než z kbelského letiště projetím beznadějně ucpané české metropole.

Pracovní den náčelníka Generálního štábu v tento okamžik ještě zdaleka nekončí. Čeká jej ještě nezbytná administrativa, schůzky a jednání.

KOSOVO je už rutina

„Poznatky z misí se snažíme zhodnocovat ve výcviku,“
říká plukovník Aleš Opata

Text: Jan ZEMAN

Foto: Jiří HOKŮV, Carsten VENNEMANN a archiv 4. brn

V rámci dvouletého cyklu přípravy byl rok 2007 pro 4. brigádu rychlého nasazení ve znamení pěti zahraničních misí – po dvou v Afghánistánu a Kosovu a jedné v Iráku. Všechny zmíněné kontingenty byly z pětadevadesáti procent naplněny vojáky právě ze 4. brn. Nejen o zahraničních misích jsme hovořili s velitelem žatecké brigády plukovníkem gšt. Alešem Opatou.

■ **Jak hodnotíte uplynulý rok, během kterého jste v tak hojném počtu působili v zahraničních misích?**

Působení obou našich kontingentů v Afghánistánu bylo velice úspěšné. Příslušníci 43. výsadkového mechanizovaného praporu prokázali svoji dobrou připravenost i vysokou profesionalitu, a proto byli často žádáni pro plnění různých specifických úkolů. Potkalo nás tam ale neštěstí, které jsme nemohli ovlivnit. V Afghánistánu jsme přišli o dobrého chlapa a jednoho z našich nejlepších vojáků. Operace v Kosovu je pro naše vojáky už jen rutinním úkolem. Na začátku listopadu jsme do této provincie nasadili záložní rotu

Německý vojenský přidělenec podplukovník gšt. Bruno Riediger vyznamenal 19. listopadu plukovníka gšt. Aleše Opatu bronzovou Medailí za nasazení Bundeswehru v misi ISAF v Afghánistánu.

pro posílení bezpečnosti v době konání voleb. Jednotku s plnou výbavou jsme do Kosova přemístili během necelých dvaceti hodin. Oproti tomu mise v Iráku pro nás byla zcela nová. V současnosti tam máme příslušníky 41. mechanizovaného praporu pod velením podplukovníka Pavla Rouse a ti si také vedou velmi dobře.

■ **Na začátku roku jste v jednom z rozhovorů uvedl, že každá mise přináší nové zkušenosti a výzvy. Co přinesly brigádě a jejím příslušníkům operace, o kterých jste teď hovořil?**

V současné době především stoupá náročnost operací, kterých se Armáda České republiky účastní. Zejména z Afghánistánu jsme si přivezli řadu nových zkušeností, protože nikdo z našich vojáků v této části světa doposud nepůsobil. Nikdo z nás tak neměl zkušenosti s náročnými klimatickými podmínkami, s odlišnou mentalitou lidí, islámem, Talibanem nebo terorismem. Nyní tyto poznatky analyzujeme a zhodnocujeme ve výcviku. Podobné je to i v případě operace v Iráku. Myslím si ale, že mise v Kosovu už není adekvátní pro jednotky 4. brigády rychlého nasazení a naši vojáci tam už žádné nové zkušenosti nezískají. Z hlediska potenciálů našich bojovníků má tato mise velmi nízkou intenzitu, a proto by byla vhodná pro jednotky bojové podpory.

Zcela logicky totiž dochází k tomu, že mise v Kosovu spíše utlumuje profesní vidění našich vojáků, kteří procházejí dvou až tříletou intenzivní přípravou, než získají výrazné kvality v oblasti vedení bojové činnosti.

■ **Jaké konkrétní zkušenosti z Afghánistánu budete aplikovat ve výcviku jednotek? Jde třeba o využití malých úderných jednotek?**

Vojáci z výsadkového praporu i obou lehkých mechanizovaných praporů jsou standardně cvičeni pro malé úderné operace, provádění přepadů, léček, bojového vedení patrolovací činnosti a tzv. „operací vyhledej a znič“. V tomto směru je také velmi kvalitně připravený náš velitelský sbor a instruktoři, mající za sebou celou řadu zahraničních kurzů. V afghánské misi pro nás byly novou zkušeností nejen klimatické podmínky, náročný terén, odlišná kultura a způsob jednání, ale také fenomén nástražných výbušných systémů, charakter asymetrického bojiště, ve kterém není přesně definován protivník a je v něm tak ztížena možnost orientace. Přístup vojáků při plnění úkolů v takové oblasti musí být velmi rozumný a dobře řízený. Jakákoliv chyba jednotlivců na taktickém stupni, neuvážené použití zbraně či chybná reakce mohou mít velmi negativní dopad na průběh celé operace. Může změnit veřejné mínění, náklonnost lidí k příslušníkům ISAF. Velitelé družstev už začínají chápat, že je jejich role velmi důležitá a že jsou to

především mise a operace malých taktických týmů. To si myslím, že je pro nás další velká zkušenost.

■ **Během svého čtyřměsíčního působení v Afghánistánu jste se mohl seznámit také s provincií Lógar, ve které by měli operovat čeští vojáci. Jak se tato oblast liší od Badakšánu, kde zatím působili naše kontingenty PRT?**

Tato mise bude odlišná především tím, že budeme mít vlastní PRT tým a vlastní prostor odpovědnosti, o který se budeme muset efektivně starat. Je to velmi významný krok dopředu a česká vlajka bude na stožárech velitelství ISAF viset pevněji. Lógar se rozprostírá asi šedesát kilometrů jižně od Kábulu a je jednou z nejmenších afghánských provincií, kterou z jedné třetiny tvoří polopoušť a zbylá část je hornatá. Stejně jako celý sever a část východu Afghánistánu patřil Lógar ve své podstatě

k relativně klidným oblastem, ale i zde se, stejně jako v jiných částech Afghánistánu, bezpečnostní situace během letošního roku postupně zhoršovala. V této provincii je poměrně rozvinuté zemědělství a vyskytuje se zde nějaké nerostné bohatství. Z hlediska rekonstrukce je to oblast, která se dá dobře oživit, pokud bude existovat promyšlený plán rozvoje provincie a dostatek finančních prostředků na jeho realizaci. Domnívám se, že jestliže se nám během prvních dvou rotací podaří velmi kvalitně připravit plán rozvoje, přesvědčit národní a nadnárodní organizace ke spolupráci, přitáhnout tam nějaké investice, bude to relativně dobrý prostor, ve kterém bychom mohli dosáhnout viditelných úspěchů. Viditelná pomoc je věc, které Afghánci velice dobře rozumějí. V momentě, když vidí rozvoj své provincie, jsou vstřícnější a pomáhají vojákům. Zároveň to zvyšuje i bezpečnost vlastních jednotek, protože tím klesá pravděpodobnost teroristických útoků či jiného napadání vojáků. Máme už zkušenost s tím, že lidé, kterým se postavil nový most nebo studna na vodu, v podstatě běžné a obyčejné věci, nás sami upozorňovali na možná nebezpečí v dané oblasti. Zkrátka cítili, že jsme tu kvůli nim.

■ **Hovoříte o náročných klimatických podmínkách, které panují v Afghánistánu.**

■ **Jak v nich obstála technika, výstroj a výzbroj českých vojáků?**

V závěrečné zprávě jsme velice přesně popsali, co je dobré, a co nikoliv. Naše armáda vysílá vojáky do stále složitějších operací. Podstatně náročnější operace ale vyžadují modernější a kvalitnější výstroj. Co se týče naší výstroje, tak problém je především v případě balistické ochrany. Ne že by byla nefunkční, ale je poplatná době své výroby. Téměř

nadlidským výkonem je pohyb s neprůstřelnou vestou vážící 15 kilogramů, s taktickou vestou, ve které má voják dva až tři palebné průměry, což je dalších 15 kilogramů. Když si k tomu připočítáte ještě nějaké zásoby vody, jste na 32 kilogramech a pořád s sebou v podstatě nic nemáte. A to se musíte pohybovat v nadmořské výšce přes 2500 metrů a provádět tam i bojovou činnost. Výstroj určená pro extrémní oblasti se neustále vyvíjí, což je možné sledovat na vojácích z jiných armád NATO. Vloni měli jiné vesty, než mají letos a ty jsou zcela odlišné. Je vidět, že výrobci dali důraz na zlepšení pohybu jejich uživatelů. Myslím si, že my na toto zatím neumíme dostatečně rychle reagovat. Proces zavedení a dodání výstroje do armády je moc dlouhý. Nebudme ale pouze kritičtí. Třeba přístroje nočního vidění, které používá 43. výsadkový mechanizovaný prapor, se jednoznačně osvědčily, stejně tak i polní uniforma a výstroj jsou bez připomínek. Také ruční zbraně fungovaly bez závažnějších problémů. Osvědčil se nám také samopal vzor 58, který je sice morálně zastaralou zbraní – vzhledově, municí i ráží – přesto fungoval naprosto perfektně. Problém ale vidíme u lehkých kulometů vzor 59, které jsou dnes plošně zavedeny do celé armády. Tato zbraň v afghánských podmínkách prostě nefunguje a je potřeba za ni najít náhradu.

■ **Proč byly právě s těmito kulomety potíže?**

V této oblasti se střídají extrémní teploty. Přes den se může teplota v horách vyšplhat až na 40 °C a v noci klesne na nulu. Tyto teplotní výkyvy jsou doprovázeny tvorbou vlhkosti

a její kombinace se vsudypřítomným prachem je příčinou nefunkčnosti těchto zbraní. Jde ale i o další problémy, jako je například dnes již nevyhovující podávání pásu zprava doleva, jeho nabíjení nebo složitá manipulace.

■ **Popsali jste, co je třeba zlepšit. Kdy se začne blýskat na lepší časy?**

V žádném případě nechci říci, že všechno je špatné. Řada věcí je velmi kvalitních, ale co nás velmi mrzelo, je právě kulomet, který je jako nejmenší palebný prostředek nosnou zbraní družstva. Prostřednictvím závěrečných zpráv jsme informovali nadřízené, zpracovali jsme požadavky uživatelské potřeby a nyní pracujeme na začlenění těchto věcí do střednědobého plánu. Čekáme, jak to dopadne. Musíme být trpěliví, neboť v akvizičním procesu to nefunguje tak, že velitel 4. brigády rychlého nasazení potřebuje nové kulometry a ty se hned nakoupí. Musejí se nejprve stanovit priority. Udělali jsme všechno pro to, abychom tyto věci změnili.

■ **Podle schválené transformace armády zůstanou vojáci také v posádkách Tábora a Chrudim. Přinese to stabilizaci personálu u vaší brigády?**

Věřím tomu, že záležitosti týkající se druhého kroku reformy jsou definitivní a lidé v Chrudimi, Táboře nebo u nově vznikajícího

praporu v Jindřichově Hradci budou mít konečně jasno. Od zahájení reformy žijí moji vojáci ve velmi výrazné nejistotě. Je třeba si uvědomit, že jsme přestěhovali velitelství brigády a jeden prapor do Žatce a další dva prapory jsme připravovali na přesun. V tomto případě žili vojáci tři roky v napětí, kdy a kam se budou stěhovat. Mnozí z nich investovali nemalé prostředky do svého bydlení. Tato nejistota se pak odrážela i ve schopnosti naplnit brigádu personálem, protože ne každý byl ochoten nastoupit do této nejistoty. Věřím, že přijaté rozhodnutí bude mít pozitivní vliv na celou brigádu. Ušetří se tím finanční prostředky na výstavbu žatecké základny, ve které už nebudou sloužit dva tisíce vojáků, ale jen poloviční množství. V Žatci se ale přesto musí vybudovat park techniky, sklad PHM a další věci, i když ne v takovém rozsahu. Část z ušetřených peněz se musí investovat v Chrudimi a Táboře, protože to byly neperspektivní posádky a v posledních třech letech se do tamější infrastruktury vůbec neinvestovalo.

■ **Co bude pro brigádu znamenat vznik jejího čtvrtého praporu v Jindřichově Hradci. Už máte nějaký harmonogram jeho budování?**

Dostali jsme stanovené termíny k vybudování organizačního jádra a nařízení k organizačním a mobilizačním změnám, které upřesňuje, jak by měl tento prapor do konce roku 2008 vypadat.

Bude to lehká jednotka stejně jako tři stávající prapory brigády. Její konfigurace a organizační struktura budou tudíž velmi podobné.

■ **Budete jednotku naplňovat příslušníky stávajícího jindřichohradeckého záchranného praporu?**

Určitě ano a bylo by špatné, kdybychom to neudělali. Lidé budou využíváni, avšak s tím, že úkoly nového praporu se budou diametrálně lišit od toho, co záchranný prapor dělal předtím. Velitelský sbor chceme vybrat formou výběrového řízení a bude nás samozřejmě zajímat i fyzická připravenost lidí. Vše ostatní se totiž mohou naučit.

■ **Už jste navštívil Jindřichův Hradec?**

Naposledy jsem tam byl někdy v roce 1989, když tam ještě sídlila jednotka 4. tankové divize. Od té doby jsem u záchranářů v Jindřichově Hradci nebyl, ale každopádně mám povědomí, kde sídlí a jak vypadá učebně-výcvikové zařízení. Zatím vycházím z informací velitele společných sil, který tuto posádku navštívil během tvorby druhého kroku reformy. Až skončí proces plánování, tak se určitě pojedou do Jindřichova Hradce podívat, abych věděl, jak to tam dnes vypadá. Podle našich informací je to velmi moderně vybudovaná posádka, kde záchranáři bezpochyby odvedli velký kus práce.

LMV zblízka

V roce 2001 dokončila divize vojenských vozidel italské firmy Iveco první prototyp lehkého víceúčelového pancéřovaného vozidla LMV (Light Multirole Vehicle), které lze považovat za jedno z představitelů lehkých obrněných vozidel 4 x 4 nové generace. Tyto typy začaly vznikat v průběhu 90. letech minulého století na základě zkušeností a potřeb z operací v různých geografických oblastech. Společností Iveco z vlastní iniciativy vyvinutý LMV (používá se pro něj i tovární označení M65E19WM 4 x 4) se vyznačuje jak vysokou pohyblivostí v terénu, tak i strategickou mobilitou, protože jej lze přepravovat letouny řady C-130 nebo vrtulníky CH-47 a CH-53.

Při konstrukci LMV byla využita modulová koncepce balistické ochrany proti minám nebo účinkům ručních palných zbraní, která v dané hmotnostní kategorii vozidel zajišťuje posádce vysoký stupeň ochrany. Prvořadá pozornost byla věnována odolnosti proti minám. Prakticky uprostřed vozidla se nachází pevný monoblok kabiny, kterou výrobce také označuje jako citadelu. V základním provedení neposkytuje výraznější balistickou ochranu. Tu zajišťují relativně snadno instalovatelné panely přídatného pancéřování (včetně bloků

s neprůstřelnými skly), jež mohou být dodány ve třech možných stupních odolnosti. Panely je údajně možné instalovat v řádu hodin i v běžných operačních podmínkách. Přídavné pancéřování podle zvoleného stupně odolnosti poskytuje ochranu proti munici ráže 5,56 mm, 7,62 mm nebo 12,7mm projektilům z těžkých kulometů. Jak již bylo zmíněno, při konstrukci LMV se věnovala vysoká pozornost ochraně posádky proti účinkům min. Tu zajišťuje jednak konstrukce spodní části kabiny složená z několika

Vojenská policie brzy dostane čtyři kusy lehkých obrněných vozidel LMV 4 x 4, která budou nasazena v zahraničních misích

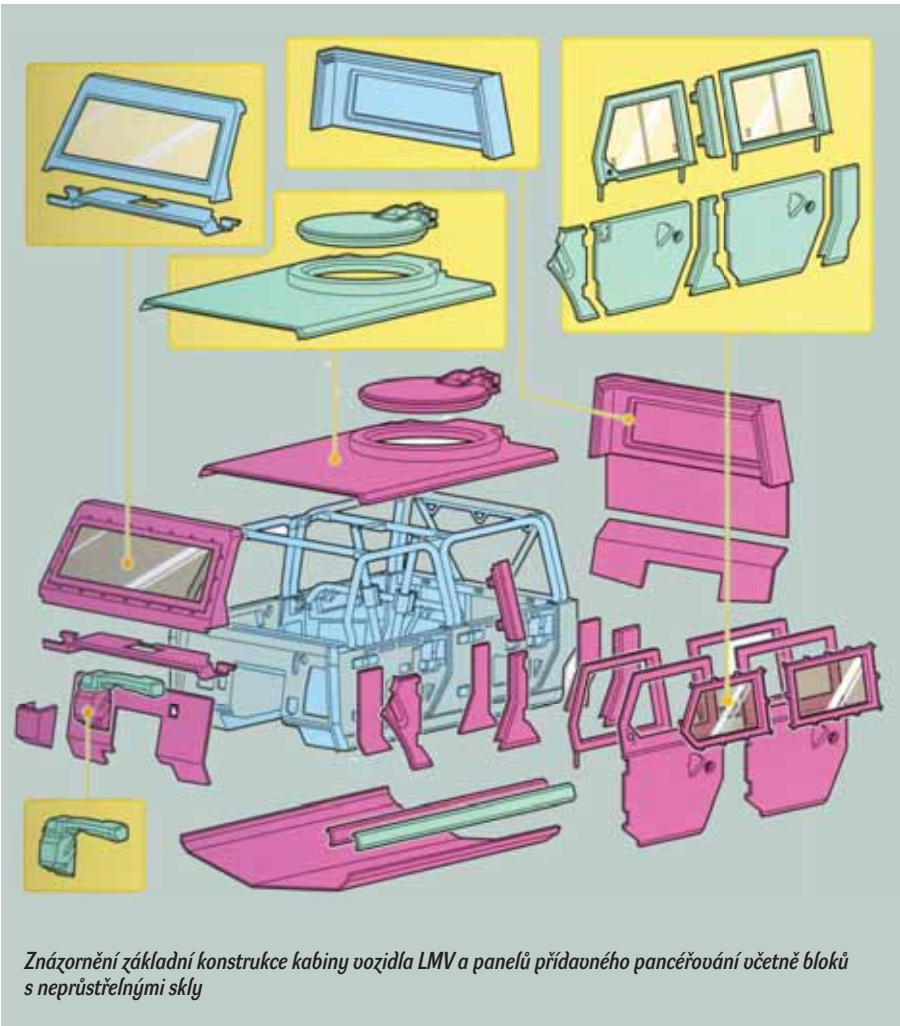
Text: Michal ZDOBINSKÝ
Foto a kresby: Iveco

vrstev, které mají spolehlivě zachytit střepiny protipěchotních min, jednak balistický spodní štít, jenž díky svému tvarování směřuje část energie výbuchu protitankových min do stran. Účinky tlakové vlny mají vedle vrstvené spodní části redukovat i individuální sedačky s účinným systémem tlumení. Navíc mají rozměrné opěrky hlavy a pětibodové bezpečnostní pásy, které zabráňují zranění při vymrštění a následném zpětném dopadu nepřipoutaného člověka po výbuchu miny. Dalšímu snížení účinků miny na posádku uvnitř kabiny má podle informací výrobce napomáhat přemístění palivové nádrže až do zádě vozidla. Pod kabinou také nejsou žádné těžké mechanické komponenty nebo díly, které by mohly být účinkem výbuchu vrženy dovnitř prostoru posádky. Při návrhu LMV nebyly opomenuty ani prvky pasivní ochrany. Tak například pro snížení demaskujících tepelných příznaků je výfuk od motoru veden uvnitř rámu vozidla až na zád. Nejvíce horké části, jako například turbokompresor, jsou odstíněny materiálem s vysokou pohlcovací schopností infračerveného vyzařování. V konstrukci jsou rovněž použity panely snižující hluk a vozidlo pokrývá maskovací nátěr částečně redukující odraz radiolokačních paprsků. Vozidlo je k dispozici ve verzi s rozvorem 3200 mm a 3500 mm a modulové uspořádání strojového podvozku umožňuje použít standardní, zkrácenou nebo otevřenou kabinu.

V základním provedení pojme čtyřdveřová kabina s pevnou střechou řidiče a čtyři další osoby, na zádí vozidla je k dispozici nákladový prostor, ve střechě je kruhový průlez s poklopem, před který lze umístit kulomet nebo granátomet. Namísto průlezu lze instalovat i dálkově ovládaný lehký bezosádkový věžový komplet. Po náročných testech si LMV jako své nové spojovací a velitelské vozidlo vybrala britská armáda. Za jeho dodávky a úpravy podle specifických požadavků zodpovídá firma Alvis Vickers (dnes BAE Systems), která pro lepší rozlišení této verze začala používat označení MLV (Multipurpose Lightweight Vehicle). Britské ozbrojené síly mu ale později přidělily dnes standardně používané pojmenování Panther. Z celkem 401 objednaných kusů bude 325 vozidel vybaveno na střechě umístěným dálkově ovládaným systémem Enforcer se 7,62mm kulometem, termovizním zaměřovačem a laserovým dálkoměrem. Uvnitř vozidla bude zamontován nový spojovací systém Bowman. Dalším uživatelem LMV je italská armáda, která zatím objednala první sérii 60 vozidel, přičemž se očekává pořízení podstatně většího množství v rámci druhé výrobní série. Podle dostupných informací si 25 kusů v roce 2005 objednalo Norsko a německá firma Rheinmetall nabízí toto vozidlo pod názvem Caracal ozbrojeným silám Německa.

Konstrukce sedačky se systémem tlumení účinků výbuchu miny

Znárodnění základní konstrukce kabiny vozidla LMV a panelů přídatného pancéřování včetně bloků s neprůstřelnými skly

Základní TTD typu LMV

Posádka:	1 + 4	Šířka:	2200 mm
Bojová hmotnost:	7000 kg	Rozvor:	3200 mm
Hmotnost prázdného vozidla:	4700 kg	Světlá výška:	470 mm
Užitečná nosnost:	1200 kg až 2000 kg	Maximální rychlost:	130 km/h
Výkon motoru:	140 kW	Dojezd na komunikaci:	500 km
Délka:	4790 mm	Překonání vodní překážky:	850 mm
Výška:	2050 mm		

Čekání na štíty

Velitel 1. kontingentu AČR v jihoafghánské provincii Helmand major Petr Krčmář vysvětluje, na základě čeho si čeští vojáci vybrali právě obrněná vozidla firmy Iveco

Text: Vladimír MAREK

Foto: archiv Útvaru speciálních operací

V českých sdělovacích prostředcích se v posledních týdnech rozpoutala bouřlivá diskuse kolem uvažovaného nákupu čtyř lehkých obrněných vozidel italské firmy Iveco. Jedním z těch, kdo připravili zadání této zakázky, byl velitel 1. kontingentu AČR v jihoafghánské provincii Helmand, major Petr Krčmář.

První kontingent tvořili převážně vojáci Útvaru speciálních operací Vojenské policie. Tato jednotka vznikla v roce 2002. Její příslušníci jsou určeni k nasazení na území České republiky, ale i mimo ně. Jejich úkolem je kromě záchrany vojenských rukojmích a zadržovaných osob i ochrana VIP a eliminace teroristických skupin jak v městských, tak i neobydlených oblastech. Na jihu Afghánistánu se postupně od 20. dubna 2007 do 20. října 2008 vystřídají tři kontingenty z tohoto elitního útvaru.

„Jedná se o nejtěžší bojové nasazení českých vojáků od konce druhé světové války. Žádná příprava ve Vyškově, byť by byla dělaná sebelépe, ani výcvik se tomu nemůžou rovnat. Na základě konkrétních bojových zkušeností jsme průběžně vyhodnocovali situaci a stanovali, jakou výstrojí a výzbrojí by bylo vhodné budoucí kontingenty doplnit. Jedním z těchto požadavků bylo i lehké obrněné vozidlo firmy Iveco,“ vysvětluje major Krčmář, který se před několika týdny vrátil z horké afghánské půdy.

Volba padla na tyto vozy nejen pro jejich nesporné kvality, ale také z toho důvodu, že britští vojáci, v jejichž sestavě v Helmandu český kontingent působí, mají být do konce roku 2007 vybaveni těmito obrněnci. Na jihu Afghánistánu by mělo být nasazeno až pět set těchto vozidel.

Taliban není schopen bojovat se spojenci v přímých bojových operacích. Proto se uchyluje k partizánskému způsobu boje. Pokládá miny, pomocí výbušniny zřizuje improvizované nástrahy a využívá rovněž sebevražedných útočníků. „My v této operaci v současné době nemáme, kromě pancéřovaných toyot na doprovody VIP a lehce pancéřovaných tater, které v podstatě nemají zajištěný podvozek, žádná vozidla, jež by za této situace poskytovala našim vojákům balistickou ochranu,“ zdůrazňuje major Krčmář. „Vozidla firmy Iveco jsou přitom odolná i proti střelám z RPG 7, které na jihu Afghánistánu poměrně často používá protivník. „Na obrněnce je totiž možné namontovat ochranné štíty v podobě mříže, která zajistí, že erpégéčko exploduje ještě předtím, než se dostane do kontaktu se samotným pancéřováním.“

Čeští vojáci měli zatím štěstí, že jejich automobily nenajely na výbušnou nástrahu, případně nebyly zasaženy nějakým protitankovým prostředkem. Jakmile by k něčemu takovému došlo u automobilů bez balistické ochrany, představovalo by to s největší pravděpodobností ztrátu na lidských životech. Bezpečnostní situace na jihu Afghánistánu je přitom velice vážná. Britský prapor, v jehož sestavě vedl náš kontingent bojové operace, ztratil za šest měsíců více než dvacet vojáků. A to včetně náčelníka štábu.

„Za poslední tři měsíce naší mise bylo devadesát procent incidentů spojených s najeťm vozidla na minu. Britové měli v Afghánistánu lehce pancéřované landrovery. V okamžiku, kdy jeden z nich najel na protitankovou minu, bylo zničeno nejen auto, ale zároveň v něm zahynuli tři vojáci. Z tohoto důvodu britský kontingent čekal na vozidla italské firmy Iveco jako na smilování,“ říká velitel kontingentu.

Situaci komplikuje rovněž skutečnost, že do oblasti, kde dochází k bojovým operacím, vede jediná cesta. Po ní se vojáci vrací také zpátky na základnu. Při každém takovémto výjezdu přicházejí v poslední době minimálně o jedno vozidlo. Taliban tuto oblast perfektně zná, má k dispozici velice přesné informace o pohybech. Používá především protitankové miny, které odpaluje většinou dálkově. „Stalo se nám například, že jsme zastavili někde při cestě a druhý den na stejném místě vylítlo do vzduchu britské auto. Proto jsme se v poslední době snažili jezdit nejrůznějšími oklikami a nepřipustit sebemenší opakování naší činnosti. To samozřejmě prodlužuje přesuny do bojových operací až na šest hodin,“ vysvětluje major Krčmář.

Pokud by došlo k dodávce nových vozidel do Afghánistánu, v žádném případě by to ale neznamenalo, že by nahradila

veškerou techniku. Podle charakteru akce je potřeba volit dopravní prostředek. Když naši vojáci zabezpečují doprovod velitele bojové skupiny na briefing s lidmi do města, používají opancéřované toyoty, silnice to prostě umožňují. V okamžiku, kdy pojedou na bojovou akci do pouště, případně do zelené zóny, tak tam toyoty zapadnou. Naopak tatry či čtyřkolky se v tomto terénu pohybují velice dobře.

„Britové při každé akci kombinují bojová vozidla. Protože na jihu Afghánistánu neměli prostředky s potřebnou ochranou, přesunuli tam čtyřicetunové kolové tanky Mastif. Konvoj sestavují tak, že dopředu, doprostřed a dozadu postaví mastify. Ty pak doplní lehkými kolovými automobily,“ upozorňuje major Krčmář. „Na bojové operace do oblastí, kam se nemohou dostat běžnými dopravními

prostředky, vysílají kolové tanky. Zažili jsme v Afghánistánu případ, kdy pod kolovým tankem vybuchlo několik protitankových min. Nápravy a podvozek byly zdemolované, ale vojáci přežili. A o to nám jde, snažíme se co nejvíce ochránit živou sílu.“

Jak jsme již zmínili, Útvar speciálních operací bude působit v jižním Afghánistánu až do října roku 2008. Podle Petra Krčmáře je možné lehká obrněná vozidla nakoupit a dopravit do této oblasti během několika měsíců. Samozřejmě pouze v případě, že celou záležitost nebude zdržovat zdlouhavé výběrové řízení a případné odvolání neúspěšných uchazečů. Jedinou možností, jak dodat vozidla, která mají ochránit životy našich vojáků, do provincie Helmand včas, představuje přímý nákup. Ostatně právě tuto variantu umožňuje v případě tzv. nutné operační potřeby zákon. <<

Obyčejní hrdinové

Text a foto: Jan PROCHÁZKA

až krutě reálná, plná strachu a beznaděje. Posudte sami a začtěte se do několika řádků od dvanáctiletého Jirky Fabiána ze Zubří, který své zamyšlení nazval „Strach“.

Jsmo tady už týden. Včera se tři mladí kluci rozhodli uniknout. Sbalili několik dek, ulomili nohy od postele a svázali to dohromady, aby vytvořili konstrukci, pod kterou se dostanou skrz ostnatý plot. Když nastala pravá chvíle, v jejich tělech stoupal adrenalin. Vtom jeden Němec zařval: „Halt!“ Ostatní strážé začaly střílet, ale netrefily je. Nakonec ty kluky Němci bohužel zajali. Oběsili je na dvoře nám na výstrahu. Vidím, že není cesty ven. Bojím se...

Zajímavé a přitom smutné čtení. Ale tak jako se dvanáctiletý Jirka vžil do pocitů vězně někde ve válečném lágru, tak se stejnou opravdovostí se jeho spolužačka Silvie Mizerová

Když se na jaře letošního roku začínal „rozděť“ společný projekt dětského stonožkového hnutí „Na vlastních nohou“ a Ministerstva obrany České republiky „Veteráni do škol“, bylo zřejmé, že si vyžádá mnoho úsilí nejen od organizátorů a válečných veteránů, ale především od učitelů a dětí ze základních „stonožkových“ škol. Děti ovšem opět překvapily a do psaní slohových prací na různá témata vázající se k válce se opět pustily s jím vlastní vitalitou a nasazením. S typicky dětskou zvědavostí také mezi sebou přivítaly mnohé válečné veterány, kteří jim vyprávěli své životní příběhy. Podle vyjádření ministryně obrany Vlasty Parkanové se tímto způsobem dostanou k dětem informace, které by jinak neměly možnost získat. „Děti se navíc stanou pomyslnou štafetou, jež ponese pravdu o veteránech dál,“ zdůraznila ministryně.

FANTAZIE, NEBO REALITA

Děti prý mají bujnou fantazii a umějí si představit kde co. Mnohdy jim to možná i my vyčítáme a říkáme si „kam jen na ty nápady chodí“. Začtete-li se ovšem do některých slohových prací žáků například ze Zubří,

z Kladna, Plzně, Chýnova, ale také ze Vsetína, Otrokovic, Prackic či Chotěšova, pak si se zatajeným dechem a někdy i se slzami v očích musíte přiznat, že dětská fantazie umí být nejen plná pohádkových příběhů, oplývajících láskou a citem, ale také tvrdě, chce se napsat

pokusila vžít do prvních válečných dní roku 1939.

Psal se rok 1939. Jako každý den jsem ráno v sedm vycházela z domu a odcházela do školy. Ve škole se stále povídalo o válce a o tom, že je to čím dál horší. Po obědě jsem

pospíchala za rodiči, na které se vždy těším. Cestou domů jsem nepotkala žádné lidi kromě jedné staré paní, kterou jsem v naší vesnici nikdy neviděla. Slušně jsem ji pozdravila, jak mě rodiče naučili. Neodpověděla mi a jen řekla: „Je to špatné, moc špatné.“ Nerozuměla jsem jí, ale měla jsem z toho divný pocit. Najednou jsem si všimla, jak jsou domy kolem mne poničené. Rozbitá okna, polámané ploty... V panice jsem vešla za branku našeho domu. Dveře byly otevřené. Vešla jsem do kuchyně, kde se válely rozbité talíře a sváteční hrníčky po babičce. Všude byl nepořádek. Zaolala jsem: „Mami. Tatí! Nikdo se neozval. Jen malé kotě se v koutě krčilo a plačtivě mňoukalo. Hledala jsem rodiče, ale marně. Běžela jsem proto k babičce, která bydlela nedaleko. Ve světnici jsem našla babičku s maminkou, která mně se slzami v očích řekla, že tatínka odvedli...

TI, KTERÍ ZACHRÁNILI SVĚT

Poslouchat generálporučíka Tomáše Sedláčka, generála Miroslava Štanderu, plukovníka Václava Straku, plukovníka Imricha Gablecha a další válečné veterány, kteří navštěvují „stonožkové“ školy po celé republice, je skutečný zážitek. Když slyšíte, jak bez patosu a s vrozenou pokorou a skromností vyprávějí své životní příběhy, musíte se v duchu sklonit a přiznat si, že se stále máme co učit a že pojem vlastenectví pro tyto muže nebyla pouhá fráze. Jejich životní vitalita a optimismus z nich i v jejich pokročilém věku doslova srší. „Ptáte se mne, zda jsem zatrpklý, že jsem prožil válku a pak musel emigrovat?“ opakuje si otázku válečný letec generál Štander a hned odpovídá: „Ne, proč? Já nežiji tím, co bylo, ale tím, co bude.“

Stejně optimisticky o svém tvrdém životním osudu vypráví dětem i generál Sedláček, který

ovšem neměl to štěstí a nepodařilo se mu po komunistickém puči v osmačtyřicátém včas emigrovat a v různých žalářích, včetně jáchymovských uranových dolů, prožil devět let. Když se ho děti ptají, proč šel bojovat, jeho odpověď je vždy stejná. „Cítili jsme povinnost bojovat za tento stát. Přisahali jsme, a přísaha, to je závazek na celý život, a ne akt jednoho dne. Za svobodu musíte vždy bojovat, není zaručená, musí se udržovat. My jsme šli bojovat za vlast.“

Když generál Sedláček dětem vypráví o letech strávených za zdi kriminálu i o celém jednom roku prožitém na samotce, je až s podivem, s jakou samozřejmostí, bez známky hořkosti a navíc až s nepochopitelným „humorem“ líčí, že měl vlastně štěstí. „Vyslyšeli mne devět dní a nocí. Střídali se na mně. Měl jsem štěstí, že to už se tolik při výsleších nemlátilo, a tak jsem vlastně dostal jen sedm facek a pár ran obuchem. Napřed jsem vyfasoval doživotí,

pak mi to snížili na pětadvacet let. Prošel jsem nejtěžší kriminály, ale přežil jsem.“

Generála Sedláčka pustili z vězení po devíti letech v roce 1960. Rozpadlo se mu manželství a z válečného veterána, důstojníka Československé armády, se stal pomocný dělník. „Pane generále, a co bylo horší, fašisti nebo komunisti?“ zeptala se jedna žákyně v Kladně. „Obojí je stejně zruďné a špatné. Strašné na tom bylo, že nás mučili a mordovali vlastní lidi. Fašisti – to byli nepřátelé, proti kterým jsme bojovali.“

Životní zkušenosti válečných veteránů jsou neocenitelné a nenahraditelné a podle názoru „stonožkových“ učitelek a učitelů je dobře, že projekt „Veteráni do škol“ vznikl a děti mají možnost osobně poznat ty, kteří válku prožili na frontách a v zákopech, kde pojem vlastenectví nebyl pouhým heslem z naučného slovníku, ale vnitřním přesvědčením a potřebou.

Mons byl mezníkem

Generálmajor Hynek Blaško je zástupcem velitele
společných sil

Text: Vladimír MAREK

Foto: Jan KOUBA, Jiří HOKŮV a archiv Hynka BLAŠKA

Generál Blaško se narodil 15. července 1955 v Praze. Až do svých devatenácti let žil v Lysé nad Labem. Po maturitě se rozhodl pro studium na Vysoké vojenské škole pozemního vojska ve Vyškově. Dnes říká, že mu vlastně ani nic jiného nezbývalo. Svou roli v této volbě ale určitě sehrála i skutečnost, že nejen jeho otec sloužil v armádě, ale i jeden ze strýců byl výsadkářem v Chrudimi. Táta mu tehdy řekl, že se nejspíš zbláznil, měl prý jít na půl roku na vojnu a pak si teprve vybrat.

Ze všeho nejdříve musel na škole absolvovat vojenskou základní službu. Vojnu si vychutnal prakticky od píky. V roce 1978 zahájil kariéru vojáka z povolání jako velitel průzkumné čtyři průzkumného praporu v Janovicích nad Úhlavou. Když přijel na Šumavu, zjistil, že na ubytovně nejsou volná místa. Ze začátku musel spát v kanceláři. Po roce postoupil na funkci velitele průzkumné roty.

Také přechod generála Blaška od průzkumáků k motostřelcům byl dílem náhody. V letech 1983 až 1986 studoval postgraduál na Vojenské akademii v Brně. Když těsně před jeho ukončením přišli personalisté, zjistili, že jeden z jeho kolegů nemůže z nějakých důvodů nastoupit na místo náčelníka štábu motostřeleckého pluku v Klatovech, a tak tam místo něho šel Hynek Blaško. Po dvou letech se stal velitelem pluku. V té době potkal nadřízeného, kterého si za svou vojenskou kariéru nejvíce vážil. Byl jím jeho velitel divize generálmajor Jiří Šrámek. Tedy člověk, který později zakládal Vojenskou policii.

„Byl to pro mne vzor. Jednalo se o velitele, který uměl jednat s lidmi a dostat z nich i nemožné,“ vzpomíná na něj po letech generálmajor Blaško. Po určitém období stráveném na divizi ve funkci náčelníka operačního odboru ho čekal první dlouhodobý služební pobyt v zahraničí. Absolvoval kurz při Vojenské akademii Bundeswehru v německém Hamburku. „Německy jsem tehdy neuměl, a tak jsem musel ještě před samotným kurzem zvládnout roční výuku jazyka. Na samotné akademii byla vynikající atmosféra. Studovali tam lidé z třiceti pěti zemí. Bylo to obrovské poznání nejen kultur, ale především armád různých zemí,“ zdůrazňuje generál Blaško. „Bundeswehr byl v té době v kolotoči reorganizačních proměn. Bylo zajímavé sledovat, jak se s tím Němci dokážou vypořádat. Jednalo se sice o braneckou, ale v každém případě velice kvalitní armádu.“

Po návratu do České republiky ho čekala brigáda rychlého nasazení. Nejdříve byl náčelníkem štábu a od roku 1996 jí velel. U brigády

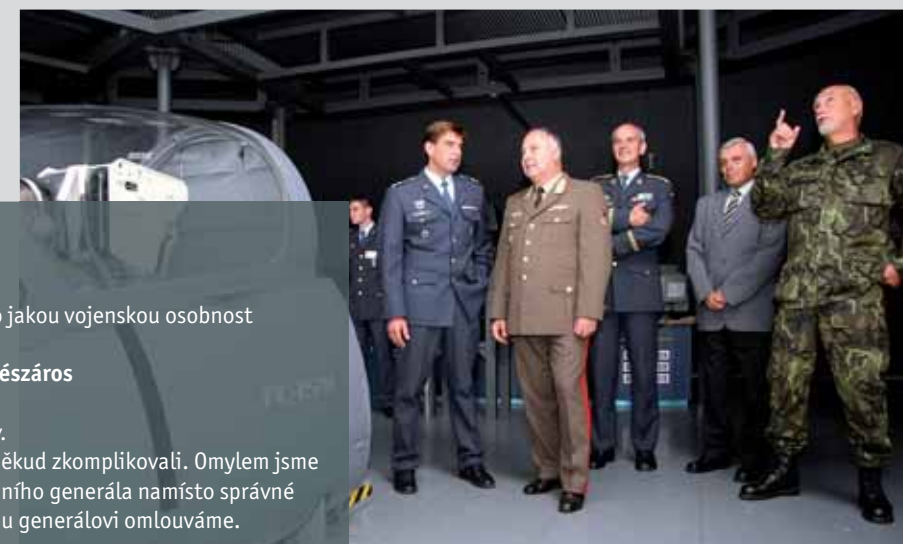
rychlého nasazení absolvoval základní výsadkový kurz, k seskokům se ale nedostal. Zasáhli lékaři. V roce 1999 byl Hynek Blaško ustanoven velitelem nově se utvářející divize, jejíž velitelství sídlilo v Brně. Až do konce roku 2003, kdy byla zrušena, s ní spojil svoji existenci. Dodnes je generál Blaško přesvědčen, že tato velitelská struktura měla své opodstatnění. „Od samého počátku nás ujišťovali, že divize je základem reformující se armády. To, že právě v souvislosti s reformou byla zrušena, představovalo pro mne velké překvapení,“ říká generál.

Po krátkém mezidobí, kdy působil jako poradce náčelníka Generálního štábu pro zahraniční věci, se 1. srpna 2004 stal národním vojenským představitelem ČR při aliančním velitelství SHAPE v belgickém Monsu. „To byl absolutní mezník v mém profesním životě. Měl jsem možnost poznat, jak funguje štáb takového rozsahu a takové úrovně v praxi. Bylo to velice přínosné,“ vzpomíná po letech. „Během služebních cest jsme měli možnost se podrobně seznámit s americkou, německou, norskou a slovinskou armádou.“ Práci v Monsu považuje generál Blaško za jedno z nejzdařilejších období v jeho životě. K němu by snad přiřadil ještě léta, kdy velel brigádě a divizi.

Ne vždy ale bylo slunečno. Během své vojenské kariéry zažil i nejednu krizi. Většinou jejich společným jmenovatelem bylo chování a jednání nadřízených. Člověk pak přemýšlel o tom, že se službou skončí. Vždy se ale našel nějaký důvod, že nad tím mávl rukou a šel dál.

Po návratu do České republiky nastoupil generál Blaško na funkci zástupce velitele společných sil.

Manželku Hanu poznal ještě na střední škole. Brali se v roce 1977 a o dva roky později se jim narodil syn Martin. K zálibám generála Blaška patří cestování, tenis, rekreační běh, střelba a především myslivost. „Můj děda a strýc byli vášniví nimrodi, takže jsem to nejspíš zdědil po nich,“ vysvětluje původ svého zajímavého koníčka.

KDO UHODL?

Ze správných odpovědí, v nichž jste tipovali, o jakou vojenskou osobnost se jedná, jsme vylosovali následující výherce:

Karel Lepeška, Kateřina Mlýnková a Josef Mészáros

Výhercům blahopřejeme a posíláme knižní ceny.

Soutěž jsme vám tentokrát nedopatřením poněkud zkomplikovali. Omylem jsme v případě Hynka Blaška uvedli hodnost brigádního generála namísto správné generálmajor. Tímto se všem soutěžícím a panu generálovi omlouváme.

Vzpomínali na hrdiny

Na pondělí 5. listopadu sezvalo Krajské vojenské velitelství hlavního města Prahy do Velkého sálu Ministerstva obrany Na Valech veterány 2. světové války ke společenskému setkání. Z celkového počtu 579 osob vedených v evidenci pražským velitelstvím se akce zúčastnilo 120 veteránů, kteří kromě jiného společně vzpomínali na hrdiny, již v boji za svobodu položili své životy.

Cílem společenského setkání bylo také seznámit pozvané hosty s terénními pracovníky KVV, kteří od srpna veterány navštěvují, hovoří s nimi a v případě potřeby jim zprostředkovávají sociální anebo zdravotní pomoc. Doposud se pražským terénním pracovníkům, jejichž práci posluchačům přiblížil jeden z nich – Emil Cigánik, podařilo doma zastihnout 156 veteránů. Účastníkům setkání byly rovněž vysvětleny možnosti KVV při řešení jejich životních problémů a podmínky výpomoci v oblasti sociálního zabezpečení.

Na setkání vystoupili poradce ministryně obrany Viktor Meca, předsedkyně Českého svazu bojovníků za svobodu Anděla Dvořáková, místopředseda Sdružení válečných veteránů Ladislav Sornas a místopředseda Československé obce legionářské Jaroslav Chejstovský.

Text a foto: nrap. Anna NAVRÁTILOVÁ

Medaile NATO za vynikající práci v ISAF

Neděle 18. listopadu byla pro české vojáky v Afghánistánu skutečně slavnostním dnem. Všem příslušníkům polní nemocnice totiž byla za jejich dosavadní vynikající práci v rámci sil ISAF udělena medaile NATO. Slavnostního ceremoniálu se osobně zúčastnil nejvyšší představitel letiště KAIA plukovník Rudy Geirnaert, který se ve svém poděkování velmi pochvalně vyjádřil o práci 2. kontingentu polní nemocnice a chemické jednotky.

Polní nemocnice zabezpečuje na kábulském letišti zdravotnickou péči na úrovni ROLE 2 a také plní svoji důležitou úlohu jako jedna ze složek „crash teamu“ s dobou aktivace do dvou minut od vyhlášení pohotovosti. O tom, že i tuto povinnost zvládli příslušníci polní nemocnice skvěle, svědčí nedávný incident, kdy došlo k havárii vrtulníku a pohotovostní týmy polní nemocnice MED 1 a MED 2 musely zasahovat.

Kvalitu práce českých zdravotníků mohli přímo na místě posoudit i brigádní generál Jaroslav Kocián a brigádní generál Ján Gurník, kteří v rámci své pracovní návštěvy po Afghánistánu zavítali do polní nemocnice.

Text: por. Veronika ŠEDIVCOVÁ, foto: npor. Jaromír JANDORA

Táborští důchodci uzavřeli letošní rok

Jihočeský Tábor patří k posádkovým městům, kde žije značný počet bývalých vojáků a vojáků z povolání i občanských zaměstnanců a zaměstnankyň, kteří jsou už v důchodu. Je jich zhruba osm set. Na 460 z nich se sdružuje v klubu vojenských důchodců č. 1, jehož dlouholetým předsedou je plk. v. v. Jan Šarovec. V polovině listopadu rada klubu svolala do kinosálu domu armády výroční setkání, na kterém mj. zhodnotila akce, jež pro členy KVD/1 v letošním roce uspořádala.

Bylo o čem hovořit. Zájemci si totiž mohli vybrat z široké nabídky různých besed, zájezdů, návštěv městského divadla či společných setkání v klubovně anebo se zapojit do činnosti šesti zájmových kroužků – žen, zahrádkářů, karetního a několika sportovních.

„V kraji máme podobných klubů čtrnáct a váš patří mezi nejaktivnější“, ocenil tábořskou „jedničku“ pplk. Josef Macháček, náčelník štábu Krajského vojenského velitelství České Budějovice, jež má zabezpečení činnosti klubů důchodců na svém teritoriu v referátu. Aktivitu KVD/1 vyzdvihl také pplk. Jaromír Škoda z Vojenské policie, který na zasedání zastupoval velitele posádky.

Text a foto: Jaroslav PAJER

COMBAT MANEUVER 2007

Od 8. do 20. listopadu se na sedmdesát příslušníků 7. mechanizované brigády Hranice a 102. průzkumného praporu Prostějov zúčastilo společného výcviku s americkou armádou nazvaného COMBAT MANEUVER 2007 v Joint Multinational Readiness Center v Hohenfelsu (SRN). Po celou dobu zaměstnání využívali simulátor střelby MILES, který funguje na principu vysílání a přijímání laserových paprsků, umožňuje detailní monitorování činnosti jednotlivců i celých jednotek a napomáhá při rozboru a hodnocení plněných úkolů.

Cílem výcviku byla kvalitní příprava příslušníků kontingentů a procvičení činností, které provádějí jednotky vysílané do zahraničních mírových misí. Jde především o zřizování a činnost na kontrolně-propouštěcích místech, uzávěra hranice s cílem zamezit pašování zbraní a zboží, činnost při zvládání, případně potlačování nepokojů a demonstrací, prohledávací operace a pudová střelba, vedení bojové činnosti v zastavěném prostoru a v neposlední řadě nácvik vyhledávání a zajišťování improvizovaných výbušných systémů.

Čeští vojáci si také prakticky vyzkoušeli možnosti trenažéru, který simuluje několikanásobné otočení vozidla při havárii a následně pak metodiku jeho opuštění a vyproštění zraněných, nebo pudovou střelbu v zastavěném prostoru na figuríny.

Text: kpt. Bc. Jiří KLEMENT, foto: rtm. Jiří BACHNER

Příslušníci polní nemocnice darovali krev

Příslušníci 2. kontingentu polní nemocnice a chemické jednotky v Afghánistánu v minulých dnech darovali krev. Velký příjem těžce raněných totiž znamenal pro polní nemocnici nejen neustálé pracovní nasazení, ale také vyřešení hlavního problému, kterým se stala pozvolna docházející zásoba krve.

Nemocnice je pravidelně zásobována krevními deriváty a plazmou v šestitýdenních cyklech z České republiky a v případě urgentního požadavku na doplnění zásob krve je schopna zajistit drahocennou tekutinu ve spolupráci s aliančními partnery. Situace však začala být kritická po operaci těžce raněného afghánského pacienta, kdy bylo použito 12 jednotek krve a 10 jednotek krevní plazmy.

Z tohoto důvodu musela být přímo u polní nemocnice vytvořena improvizovaná transfúzní stanice a ihned poté, co velitel 2. kontingentu polní nemocnice plukovník Igor Krivosudský vysvětlil příslušníkům tíživou situaci, která u nemocnice nastala, se přihlásili k odběru krve první dobrovolní dárci. Ocenění si zaslouží nejen všichni dárce, ale zejména laborantka podpraporčice Tatjana Markovina a zdravotní sestra podpraporčice Petra Kubínová, které celou akci uskutečnily.

Text: por. Veronika ŠEDIVCOVÁ, foto: npor. Ing. Jiří KOCÁB

AFCEA ocenila studentské závěrečné práce

Ve čtvrtek 8. listopadu proběhlo na půdě Univerzity obrany v Brně slavnostní udílení cen v soutěži o nejlepší studentskou práci z oblasti informačních a komunikačních systémů, kterou každoročně vyhlašuje Česká pobočka AFCEA na českých vysokých školách pro studenty závěrečných ročníků.

Do třináctého ročníku studentské soutěže bylo v akademickém roce 2006/2007 přihlášeno celkem osmnáct bakalářských a diplomových prací z pěti vysokých škol. Komise ČP AFCEA vyhodnotila tři nejlepší práce na základě expertních posudků ke každé práci podle předem daných kritérií. Rozhodujícím hlediskem při hodnocení závěrečných prací byla originalita řešeného problému, kreativita a nápaditost, zejména však praktická využitelnost v bezpečnostní oblasti vojenských, policejních i civilních složek.

Autorem třetí nejúspěšnější práce se stal absolvent Univerzity obrany, dnes již podporučík Jiří Klimeš, který v uplynulém akademickém roce dokončil studium oboru komunikační a informační systémy na Fakultě vojenských technologií. Cenu převzal za práci „Kochův unipól“. Podporučík Klimeš navrhl a sestavil čtyři antény a jejich funkčnost testoval v bezodrazné komoře Ústavu elektromagnetické kompatibility ve Vyškově. Přínosem jeho práce pro praxi je využití fraktálové antény a jejích vlastností pro vojenské komunikační prostředky (KIS), bezpilotní prostředky pro přenos signálů v pásmu Wi-Fi i jako střešní antény pro automobily.

Text a foto: Pavel PAZDERA

Výstava o pomoci krajanů žijících v USA

Vernisáž byla v úterý 20. listopadu na Univerzitě obrany v Brně zahájena výstava „Za svobodu a demokracii“, která přibližuje vojenské i civilní veřejnosti pomoc amerických krajanů Československé republiky ve 20. století.

Výstava, jejímiž autory jsou renomovaní historikové Václav Vondrášek a František Hanzlík, dává na dvaceti panelech vůbec poprvé ucelený pohled na dosud málo známou kapitolu moderních českých a slovenských dějin. Většina kopií prezentovaných dokumentů ve vitrinách pak pochází z rozsáhlé archivní sbírky, kterou založil a více jak tři desetiletí vedl profesor Chicagské univerzity Zdeněk Hruban. Sbírkou je uložena v Archivu Čechů a Slováků v zahraničí (ACASA), který se nachází ve zvláštním depozitáři Regensteiny knihovny Chicagské univerzity.

Čeští a slovenští krajané a představitelé exilu na americkém kontinentě přes všechny obtíže, které přinášelo dlouhodobé odloučení od domova a přátel, v průběhu uplynulého století důsledně naplňovali postulát T. G. Masaryka zakotvený ve Washingtonské deklaraci, týkající se víry v demokracii a svobodu, a snažili se různými formami pomáhat demokratickým silám u nás. Mnozí z nich se nedočkali pádu komunistického režimu v Československu. Jejich ostatky jsou uloženy na Českém národním hřbitově v Chicagu a místu jejich posledního odpočinku je také věnován jeden z panelů výstavy.

Výstava na UO potrvá do 31. ledna 2008 a veřejnosti je přístupná v pracovní dny od 8 do 18 hodin v budově Univerzity obrany v Kounicově ulici č. 44.

Text: Pavel PAZDERA, foto: npor. Alois BRÁZDA

Ústřední hudba AČR v pražském Rudolfinu

Slavnostní koncert Ústřední hudby AČR v zaplněném Dvořákově síni pražského Rudolfinu byl posledním koncertním vystoupením tohoto reprezentačního hudebního tělesa v roce 2007. Akce se uskutečnila 22. listopadu u příležitosti 4. výročí vzniku sil podpory a výcviku.

Během koncertu zazněly slavné skladby českých i světových mistrů i známé muzikálové melodie. Posluchačům se představili skvělí operní pěvci Robert Šicho a Libuše Vondráčková, kteří také v minulosti doprovázeli orchestr na velkých zahraničních hudebních festivalech v Německu, Rakousku, Francii, Belgii, Nizozemsku a dalších evropských zemích. Malý výlet do muzikálového světa obstarala hvězda tohoto žánru Leona Machálková.

Pár dnů před koncertem se orchestr vrátil z úspěšného turné v Rakousku a Slovinsku. V Rakousku měl dva koncerty a ve Slovinsku se představil třemi showprogramy. Zahraniční cesta ani množství služebních úkolů, kterými je orchestr zaplavován, neměly naštěstí na kvalitu hudební prezentace v Rudolfinu výraznější vliv.

Vzhledem k plánované reorganizaci vojenských hudeb v roce 2008 a sloučení Ústřední hudby AČR s Posádkovou hudbou Praha byl pro Pražany koncert v Rudolfinu jedou z posledních příležitostí poslechnout si po dlouhých desetiletích budovanou a ve světě uznávanou Ústřední hudbu AČR.

Text a foto: Václav KUPILÍK

Den veteránů i pro veřejnost

Příslušníci tábořské posádky si připomněli letošní Den veteránů v pátek 9. listopadu slavnostním nástupem v Klokotech. Při té příležitosti bylo povýšeno osm příslušníků 42. mechanizovaného praporu do vyšší hodnosti a 58 jich obdrželo medaili Armády České republiky III. stupně. Poté pokračoval slavnostní akt na Křižíkově náměstí, kde delegace vojenských útvarů a města položením věnců utily památku odvážných mužů a žen, kteří za svobodu vlasti obětovali své životy. Odpoledne pak 42. mpr uvítal ve svých kasárnách tábořskou veřejnost. Během Dne otevřených dveří si zde prohlédla současná zbraň a techniku příslušníků všech tábořských útvarů. Nechyběly ani ukázky z výcviku. Zájem návštěvníků zastoupených především více než tisícovkou dětí byl i přes nepříznivé počasí již tradičně značný.

Do oslav se zapojil i Dům armády, kde se u příležitosti zařazování veteránů do života ve společnosti uskutečnila přehlídka archivních filmů „Návrat domů“ a „Smutní hrdinové“.

Pro příslušníky útvarů tábořské posádky je ctí pokračovat v odkazu těch, pro které statečnost, odvaha a vlastenectví nebyly pouze prázdné pojmy.

Text a foto: Zdeněk CHUDA

První tři modernizované Mi-17 byly předány zástupcům Afghánské národní armády

Text: Michal ZDOBINSKÝ
Foto: Jan KOUBA

Slavnostního ceremoniálu se 21. listopadu na letišti ve Kbělicích účastnila ministryně obrany Vlasta Parkanová, její první náměstek Martin Barták, náčelník Generálního štábu AČR generálporučík Vlastimil Pícek, velvyslanci Afghánistánu, Velké Británie a USA. Afghánské ozbrojené síly zastupoval

Vrtulníky pro Afghánistán

generálporučík Mohammed Dawran a z velitelství Severoatlantické aliance přicestoval generálporučík Leonard Di Marco.

Zmíněné předání prvních strojů představuje důležitý mezník v procesu, v jehož rámci daruje Česká republika Afghánistánu celkem 12 vrtulníků. Tímto způsobem reaguje na žádost afghánského ministra obrany Abdula Radima Wardaka o pomoc při vybavování Afghánské národní armády, kterou vznesl během zasedání ministrů obrany členských zemí NATO v červnu roku 2006. O půl roku později požádalo Vrchní velitelství spojenec-kých sil v Evropě (SHAPE) jednotlivé členské země, aby zvážily možnosti, jak formou darů

zlepšit materiální vybavení a tedy i bojové možnosti afghánských ozbrojených sil.

Česká republika reagovala velmi rychle. Resort obrany navrhl poskytnout šest strojů Mi-17 a stejný počet bojových Mi-24, s jejichž dalším využitím se již nepočítalo. Záměr darovat 12 vrtulníků v celkové účetní hodnotě 612 milionů korun odsouhlasila vláda ČR dne 4. dubna 2006 a v listopadu 2007 již byly první tři kusy v novém kamuflážním nátěru k dispozici.

Před předáním novému uživateli samozřejmě musejí všechny stroje projít nejen generálními opravami, ale bylo rozhodnuto i o jejich částečné modernizaci. V jejím

rámci dochází k instalaci pancéřování pilotní kabiny, balistickou ochranu dostala i přepravní kabina, přibyl identifikační systém IFF nebo některé nové prvky palubního přístrojového vybavení. Celý program v hodnotě asi 650 milionů korun realizuje státní podnik LOM Praha. Veškeré náklady na modernizaci a přepravu z ČR do Afghánistánu

hradí Severoatlantická aliance – konkrétně velitelství SHAPE.

Symbolickým přestřizem pásky ministryně obrany u jednoho ze tří modernizovaných vrtulníků Mi-17 na kbelském letišti se začal naplňovat program, který podstatně zlepší operační schopnosti afghánské armády. To ostatně potvrdila i Vlasta Parkanová, podle které „naším příspěvkem napomůžeme v úsilí celého mezinárodního společenství a i nadále budeme podporovat nastolení míru a demokracie v Afghánistánu.“

První tři stroje by měly být do asijské země dopraveny začátkem prosince. Předávání dalších vrtulníků má probíhat průběžně po dokončení příslušných úprav s tím, že by se v roce 2008 mělo jednat o šest strojů a poslední tři mají následovat do poloviny roku 2009.

Tím ale pomoc České republiky nekončí. Jak uvedl náčelník Generálního štábu Vlastimil Pícek, česká armáda zvažuje vyslání menšího – 12 až 15členného týmu specialistů přímo do Afghánistánu. Zde budou pomáhat s výcvikem a přípravou nejen nových pilotů vrtulníků, ale i pozemního personálu. Armádní specialisté by mohli v zemi začít působit v prvním čtvrtletí roku 2008.

U příležitosti 50. výročí založení jednotek zvláštního určení se začátkem října letošního roku uskutečnilo setkání bývalých příslušníků Vojenského útvaru 7374. Konalo se v Praze v prostorách Vojenského klubu v Praze-Ruzyni. Účastníci setkání, téměř devadesát bývalých vojáků z povolání i vojáků základní služby, přijeli z různých míst České i Slovenské republiky od Košic až po Karlovy Vary. I staří „kozáci“ neskrývali slzy dojetí. Vždyť mnozí se setkali po dlouhých téměř čtyřiceti letech, aby zavzpomínali a řekli si svoje životní příběhy, z nichž mnohé byly strastiplné.

Vzpomínky i strastiplné příběhy

Letos v říjnu uplynulo padesát let od vzniku jednotek zvláštního určení

Text: Ing. Jiří DUFEK, bývalý náčelník štábu 7. vp (VÚ 7374)

Foto: autor a archiv

Jednotky zvláštního určení (ZU) přímo navazují na výsadkové skupiny organizované v Anglii a Sovětském svazu za druhé světové války. Tyto skupiny plnily, jak je známo, zpravodajské a diverzní úkoly, uskutečňovaly spojení s vedením státu v zahraničí a aktivně podporovaly domácí odboj.

Před padesáti lety v rámci výsadkového vojska vznikla v Sabinově pod velením

kpt. Aloise Klindery průzkumná rota a poté i prapor, jehož velení převzal mj. Miroslav Šedina. Od svého vzniku však byla tato jednotka cvičena pro specializované úkoly zpravodajského charakteru. Tak se podstatně a zásadně lišila od běžných výsadkových jednotek. Tato specializace podnítila potřebu vytvořit samostatný útvar zvláštního určení. Stalo se tak v roce 1961,

kdy byl ustaven 7. výsadkový pluk zvláštního určení (VÚ 7374) v přímé podřízenosti Zpravodajské správy Generálního štábu. Tím došlo k úplnému oddělení od výsadkového vojska. Společný byl jen název „výsadkový“. Pluk vznikl doplněním již existující jednotky o velitele, praporčíky a vojáky základní služby z průzkumných praporů vševojskových divizí, kteří prošli výběrem a úspěšně absolvovali výsadkový výcvik.

Za pochodu se pluk zásluhou všech, zejména však velitele pluku Miroslava Šediny, sjednocoval v názorech na činnost, kázeň a pořádek. Velitelé i vojáci si osvojovali také nové způsoby činnosti pro ně dosud neobvyklé. Zdokonalovala se taktika činnosti, metodika výcviku, vznikaly specializované předpisy a nové předměty přípravy. Budovala se výcviková základna. Všichni přistupovali k novému

poslání iniciativně a s nadšením. U pluku probíhal výcvik i dalších orgánů Zpravodajské správy. Pluk v krátké době od svého vzniku dosahoval vynikajících výsledků ve všech směrech, což se potvrzovalo i v armádních a braných soutěžích. Řada důstojníků si zvyšovala svoje vzdělání studiem na vysokých školách a v různých kurzech, zejména jazykových. Pluk pozitivně ovlivňoval kulturní, společenský a zejména sportovní život v Holešově.

Těžšíste výcviku i výchovy příslušníků tohoto útvaru spočívalo především v přípravě skupin hloubkového průzkumu (SHPz) k samostatné zpravodajské a zčásti i činnosti diverzní v týlu protivníka na vzdálenostech stovek kilometrů od řídicích orgánů. Řídicí centrum, které tvořil štáb pluku spolu se štáby praporů a velitelů jednotek, mělo jasný úkol: Skupiny hloubkového průzkumu připravit k plnění konkrétního úkolu v konkrétním terénu, materiálně zabezpečit, připravit a provést výsadek SHPz do hlubokého týlu protivníka, zabezpečit spojení se SHPz, dešifrovat přijaté zprávy od skupin a ty co nejrychleji cestou předat příslušnému oddělení ZS.

S ohledem na složitost a náročnost požadavků kladených na velitele SHPz bylo přikročeno k profesionalizaci a veliteli skupin se postupně stávali praporčíci. Potřebám činnosti SHPz byla přizpůsobována a speciálně vyvíjena výzbroj, výstroj, strava, zdravotnické zabezpečení, říditelný padák apod. Spojení bylo realizováno speciálními rádiovými stanicemi jak u SHPz, tak i v řídicím centru. Obdobně byly cvičeny i armádní rotý ZU. Jednotky ZU se tak zásadně lišily od výsadkového vojska představovaného 22. výsadkovou brigádou.

Do činnosti pluku však zasáhla politická moc. Po lednu 1968 se pluk jednoznačně postavil na podporu nových demokratizačních

procesů a v dramatických srpnových dnech nazval stav pravým jménem – okupací. Velení pluku jednalo se sovětskými vojsky jako s okupanty. Za to bylo tvrdě kritizováno komunisty, pracovníky politického aparátu a příslušníky bezpečnosti z Holešova i Kroměříže, kteří prohlašovali, že takoví důstojníci a takový útvar nemají v armádě co dělat.

Oficiálně byl pluk rozpuštěn v roce 1969. Velení pluku pak bylo postupně propuštěno z armády, bojová zástava útvaru předána do Vojenského historického ústavu a všechny jednotky pluku přemístěny k 22. výsadkové brigádě na letiště do Prostějova, kde dál působily jako 22. výsadkový pluk. Tak vypadala „reorganizace“. Velení tohoto pluku ovšem mělo o poslání jednotek ZU pramálo znalostí. Lze se tedy oprávněně domnívat, že nešlo o reorganizaci, ale o likvidaci politicky nespolehlivého pluku novým vedením Zpravodajské správy za podpory místních orgánů.

Všichni příslušníci bývalého 7. výsadkového pluku odvedli veliký kus poctivé práce a zaslouží si mít svoje místo v armádní historii. Bylo by vhodné se z hlediska historické pravdy podívat na výše zmíněné události. K tomu určitě inspirovalo i setkání nás, bývalých příslušníků jednotek zvláštního určení.

HRDINOVÉ

znovu v oblacích

Zatímco generál Janoušek budoval československé letectvo, štábní kapitán Ocelka trávil stovky hodin nad válečnou Evropou

Text: Tomáš SOUŠEK

Foto: archiv

Za určitý průlom ve zvyklostech našich vzdušných sil lze považovat počin 24. základny dopravního letectva, jejíž příslušníci se rozhodli dva ze svých letounů pojmenovat po českých veteránech druhé světové války. Nový způsob udržování vojenských tradic nakonec uvítali i vrcholní představitelé resortu obrany a také prezident republiky, který se slavnostního aktu osobně zúčastnil.

Dvojice zcela nových dopravních letounů Airbus A-319CJ v současnosti představuje největší stroje ve výzbroji českého vojenského letectva. Vzhledem k tomu, že letadla využívají při svých zahraničních cestách také ústavní činitelé České republiky, plní do značné míry i reprezentační úlohu. V souladu s tradicemi a ve spolupráci s Vojenským historickým ústavem bylo proto zvoleno jejich vnější zbarvení. Dne 26. října 2007 pak byly oba stroje slavnostně pojmenovány – letoun číslo 2801 nese jméno generála Karla Janouška, letoun číslo 3085 jméno generála Josefa Ocelky. Nebude jistě od věci alespoň ve stručnosti připomenout, kdo tyto vojáci byli a čím se zapsali do české vojenské historie.

Armádní generál in memoriam RNDr. Karel Janoušek (30. 10. 1893 – 27. 10. 1971)

Karel Janoušek se narodil v Přerově, kde také první tři roky po studiích pracoval jako úředník. Vojákem se stal v roce 1915, kdy byl odveden do rakousko-uherské armády. Dostal se na italskou a poté na ruskou frontu, tam však padl do zajetí. V roce 1916 vstoupil do československých legií v Rusku, kde se z velitele čtyř vypracoval až na velitele praporu. Během řady bojů byl dvakrát zraněn a pětkrát vyznamenán.

Po válce vstoupil do nově budované československé armády a absolvoval Válečnou školu. V roce 1924 nastoupil službu u vojenského letectva a o rok později se stal pilotem. Začínal jako učitel všeobecné taktiky ve Vojenském leteckém učilišti v Chebu, postupně se stal velitelem zemského letectva v Čechách. Za mobilizace v roce 1938 velel letectvu 1. armády. Mezitím již dosáhl hodnosti brigádního generála. Jeho koníčkem v té době byla také meteorologie, která jej přivedla až na Přírodovědeckou fakultu UK, kde byl v roce 1939 promován na doktora přírodních věd.

Do zahraničí odešel Karel Janoušek v listopadu 1939. Stal se faktickým velitelem čs. letectva, které se tehdy formovalo ve Francii. Usiloval o vytvoření samostatných čs. leteckých jednotek, nicméně kvůli právním a byrokratickým průtahům k tomu nakonec nedošlo. Navíc Francie byla o půl roku později dobytá, a tak mu nezbývalo než uprchnout znovu, tentokrát do Velké Británie, kam připlul v červnu 1940.

V tu chvíli byl hodnostně nejvyšším představitelem československého letectva na britském území, a tak se stal v podstatě jeho velitelem. I bez podpory v té době ještě neustavené a neuznané československé vlády začal podnikat veškeré kroky k tomu, aby se naši letci mohli co nejdříve zapojit do bojových operací. Stal se jakýmsi tvůrcem našich jednotek v rámci RAF. Britským ministerstvem obrany byl 12. července 1940 jmenován inspektorem nově zřízeného Inspektorátu čs. letectva. Ten plnil zejména funkci spojovacího článku mezi naším ministerstvem národní obrany, čs. leteckými jednotkami a britským velením. Nejednou se dostal do sporů se svými československými nadřízenými, včetně prezidenta Edvarda Beneše. Nicméně jeho zásluhy při budování letectva jsou neoddiskutovatelné. Funkci inspektora zastával až do konce války, který jej zastihl již v hodnosti divizního generála. Jako jediný čs. občan dosáhl v roce 1945 britské hodnosti Air Marshal.

Generál Janoušek se za války zajímal také o rychle se rozvíjející letectví jako takové. V roli zástupce Československa se podílel mimo jiné i na vzniku Mezinárodní smlouvy o civilním letectví (ICAO) či Smlouvy o mezinárodní letecké dopravě (IATA). Přes to všechno se ale po návratu do vlasti příliš vděku nedočkal.

Komunistický režim postavil Karla Janouška ihned po únoru 1948 mimo službu a po pár měsících byl odsouzen k 18 letům těžkého žaláře. Tento trest mu byl v roce 1949 ještě o rok zvýšen. Z vězení se dostal po plných 12 letech až při prezidentské amnestii v roce 1960. Bez jakéhokoliv

majetku a jen s minimálním důchodem pracoval ještě sedm let jako inventurník, než odešel v roce 1967 ve věku 74 let do důchodu. Zemřel o čtyři roky později, jen tři dny před svými osmasedmdesátými narozeninami.

Generálmajor in memoriam Josef Ocelka (12. 3. 1908 – 21. 7. 1942)

Josef Ocelka pocházel z Lipníku nad Bečvou. Po absolvování státní reálky se dobrovolně přihlásil v roce 1928 k naší armádě. Nejprve sloužil jako poručík pěchoty, ale v roce 1937 na vlastní žádost přešel k letectvu. Z pozorovatele se stal pilotem bombardovacích letadel, avšak krátce nato, 1. července 1939, odešel do zahraničí, konkrétně do Polska. Odtud se dostal do Francie, kde se přeskoloval na stíhací letouny, nicméně do boje se nezapojil ani zde. V červnu 1940 byl již ve Velké Británii, kde se v nejnižší důstojnické hodnosti Pilot Officer stal jedním ze zakládajících příslušníků 311. čs. bombardovací perutě. Po intenzivním výcviku mohla 311. perut' poprvé zaútočit na nepřítele okupované území. Jeden ze tří bombardérů Wellington, které 10. září 1940 zaútočily na železniční nádraží v Bruselu, pilotoval Josef Ocelka, tehdy již v hodnosti Flight Lieutenant.

Své pilotní kvality prokazoval při každém dalším bojovém letu. Od bývalého operačního důstojníka 311. perutě Sq/Ldr Pickarda přejal a dále zdokonaloval taktiku, jak se vyhnout střelbě nepřátelských protiletadlových kanonů. Ta předpokládala, že dělostřelci nikdy nebudou střílet na stejné místo dvakrát, a tak se svým letounem vždy mířil tam, kde právě nějaký protiletadlový granát vybuchl. I v té nejhorší palbě se snažil vždy zasáhnout cíl, a proto nebylo výjimkou, že na něj nalétával třeba i čtyřikrát, než si byl zásahem jistý. Jeho hrdinské počínání jej velice rychle proslavilo a nakonec byl vyznamenán Záslužným leteckým křížem (DFC).

Za dobu služby u RAF podnikl Josef Ocelka celkem 45 operačních letů v trvání 224,30 letových hodin. Šlo o nejvyšší počet operačních hodin, které u 311. perutě v rámci Bomber Command nalétal československý letec. Prakticky ve všech případech svůj úkol splnil úspěšně. Poslední nálet provedl 9. ledna 1942, kdy ve francouzském Brestu bombardoval německé bitevní křižníky Scharnhorst a Gneisenau a těžký křižník Prinz Eugen. V té době již měl hodnost Wing Commander a byl velitelem celé 311. čs. bombardovací perutě.

Poté, co „třistajedenáctka“ skončila svou činností u Bomber Command, předal funkci jejího velitele a odešel na zasloužený odpočinek.

Létání se však ani tehdy nevzdal, a to se mu nakonec stalo osudným. Dne 21. července 1942 se na letecké základně Brize Norton seznamoval s různými vícemotorovými typy letounů. Při vzletu ke zkušebnímu letu na dvoumotorovém stroji Beaufort Mk. II však zachytil křídlem o střechu hangáru a havaroval. V troskách stroje zahynuli dva civilní zaměstnanci i Wing Commander Josef Ocelka. Jeho smrt otřásla všemi čs. letci ve Velké Británii. Byl pohřben se všemi vojenskými poctami na vojenském hřbitově v Brookwoodu.

Černým baronem doopravdy

Text: Vladimír MAREK

Foto: autor a archiv Jiřího RŮŽIČKY

Jiří Růžička přišel po únoru 1948 nejen o rodinný statek, ale zároveň si také odsloužil třicet měsíců u pomocných technických praporů

Jiří Růžička se narodil v roce 1929 v selské rodině ve Slivenci poblíž Prahy. Od dětského věku byl vychováván v masarykovském duchu. Rodiče ho vedli ke sportu, byl členem Sokola. Vztah k půdě měl u nich každý již od narození. Na statku, který měl osmdesát pět hektarů, to ostatně ani jinak nešlo. A tak šel Jiří Růžička po skončení základky studovat střední zemědělskou školu.

Jeho smůlou bylo, že maturoval až po únoru 1948. Jako syn kulaka se na Vysokou školu zemědělskou již nedostal. Nastoupil tedy ke stavební firmě Paraba, hloubili tunel v Krči. V roce 1949 jeho rodný dům i s veškerými pozemky znárodnili. Všechno přešlo pod Státní statky. Pořád prý ale měli ještě štěstí. Díky tomu, že znárodnění přišlo tak brzy, jednali s nimi poměrně slušně. Na rozdíl od drobných zemědělců, kterým sebrali půdu počátkem padesátých let, je totiž nečekalo vysídlení do pohraničí. Otec měl dobrého kamaráda ve vedlejší vsi, v Holyni. A tak se přestěhovali k němu. Pět dospělých lidí žilo ve dvou místnostech. Stále to ale ještě bylo dobré.

Když se začala blížit vojna, věděl Jiří Růžička, že je zle. „Na každé vesnici pracovala tzv. trojka místního národního výboru, bylo mi předem jasné, že od těchto lidí

jako syn statkáře dostanu to nejhorší doporučení. A tak mě ani nepřekvapilo, když jsem rukoval rovnou do dolů v Karvině.“

Příliš dlouho zde ale nepobyl. Když zjistili, že nosí brýle a je krátkozraký, řekli mu, že ho tam nemohou potřebovat. Putoval tedy dál, až skončil v nejznámějším táboře PTP ve Svaté Dobrotivé. Zde prodělal výcvik pro příslušníky pomocných technických praporů. V nich byla služba beze zbraně, vojáci s černými výložkami byli nasazováni prakticky výhradně k pracovním úkolům.

Po složení přísahy se tedy Jiří Růžička vydal na své kolečko po stavbách. Začínal v Janovicích nad Úhlavou, kde budovali kasárna. Následovaly Štáhlavy u Plzně – výstavba muničáku, v Líních dělali letiště, v Klecanech u Prahy a v Kladně stavěli bytovky pro důstojníky. Pracovali tehdy od nevidím do nevidím. Normy se plnily na sto osmdesát

a více procent. Důstojníci, kteří je měli na starost, dostávali za splnění a překračování úkolů finanční odměny. O to více je honili.

Po dvouleté službě čekal „normální“ vojáky odchod do civilu. Pro nespolehlivé příslušníky PTP však platila jiná pravidla. Domů mohl odjet pouze ten, kdo prošel přísnými prověrkami.

Ostatní čekalo mimořádné cvičení na neurčito. Jiřího Růžičku si k těmto prověrkám ani nepozvali. Když se ptal velitele na důvod, jenom se rozkřičel, že se snad zbláznil. Jeho a pustit do civilu, něco podobného si prý na svědomí nevezme. Ukázal mu papíry, ve kterých stálo černé na bílém, že jeho návrat do obce je nežádoucí.

A tak ho nejhorší zima na vojně teprve čekala. Jeho jednotka odjela na Slovensko. V Bílých Karpatech poblíž Bratislavy-Rače budovali raketovou základnu. Tehdy si tady vytrpěli své, jídlo za moc nestálo, oblečení bylo nedostačné a venku dlouhé týdny řádil silný mráz. Říkali jim, že je léčí prací. „Práce mi nedělala

žádné problémy, byl jsem na ni ze zemědělství zvyklý. Hůře na tom byli studenti a nejrůznější intelektuálové. Štvalo mě spíše to, že jsem zanechal doma nemocné rodiče a že jsem jim nemohl pomoci,“ vzpomíná Jiří Růžička.

Výhodu ale bylo, že se k pomocným technickým praporům dostali lidé stejného smýšlení. Navzájem si pomáhali, podporovali se. Byli zde velice inteligentní jedinci, kněží, vysokoškolské učitelé, kteří ostatní vzdělávali. Vznikala tady přátelství na celý život. „Vůbec mi nevadilo, že mě zařadili k PTP a nedali mi zbraň. Naopak, byl jsem na to svým způsobem hrdý. Těšilo mě, že nemusím jako voják sloužit nedemokratickému režimu,“ říká Jiří Růžička.

Už v Karvině se seznámil s Janem Salomonem. Byl to slušný, velice citlivý chlapec z Prahy. Jedináček, vůbec se nehodil do tohoto prostředí. Strašně trpěl. Jiřímu Růžičkovi bylo jasné, že to nemůže přežít. A tak ho společně s ostatními vzal pod svou ochranu. Snažil se o to, aby dostával lehčí práce. Nějakou chvíli dělal ve skladu. Pak si ale na něho zasedl politruk jednotky, četař Šlajzl. Byl to primitiv a hrubián. Salomona deptal, kde jen mohl. Nakonec si tento kluk podřezal žíly. „Podařilo

ruksáčku na zádech. Mluvil z cesty. Později jsem ho hledal, ale už se mi ho nepodařilo najít. Nejspíš skončil někde v ústavu pro chomyslné.“ Během poměrně krátké existence pomocných technických praporů zemřelo sto čtyřicet lidí. Většinou v důsledku špatné bezpečnosti práce v dolech a na stavbách.

V zimě roku 1954 jeho otec těžce onemocněl, Jiří opakovaně žádal o dovolenou. Chtěl se s ním ještě vidět, dřív než umře. Nebylo mu ale vyhověno. To byly další těžké chvíle. Ze všeho nejhůře v té době nesl skutečnost, že nevěděl, kdy mu vojna skončí. Byli povoláni na cvičení na dobu neurčitou. Ta mohla trvat šest měsíců, ale také pět let.

Pátého dubna 1954 Jiřího Růžičku propustili z mimořádného cvičení. Koncem měsíce byly s definitivní platností zrušeny pomocné technické prapory. Když přišel domů, otec ještě žil. Nejspíš ho při životě držela vůle, chtěl vidět svého syna. Do čtrnácti dnů zemřel.

Posudek vesnické trojky a to, že byl synem kulaka a sloužil u pomocných technických praporů, se s ním táhlo celý život. Těžko sháněl práci. Přes dělnické profese se propracoval na zásobovače, učil zemědělskou výrobu,

dělal ve výzkumáku a na technickém ústředí knihoven. V šedesáti letech odešel do penze jako náměstek ředitele Ústředí lidově-umělecké výroby. Pak ale přišel listopad 1989 a on se sem ještě na tři roky vrátil. To ale již do funkce ředitele. Později se také stal předsedou Českého svazu PTP.

**ZNÁTE SVÉ
velitele,
náčelníky
a nadřízené?**

V průzkumu, který před časem prováděla redakce, si řada čtenářů posteskla nad tím, že vojáci málo znají své velitele, nadřízené či nejvyšší funkcionáře armády a resortu. Nedostávají se jim přý detailnější informace o nich a jejich životě. A tak jsme se rozhodli pravidelně přinášet rubriku, v níž bude vaším úkolem na základě indicií, které vám prozradíme, uhodnout, o kterou z předních osobností Armády České republiky a resortu Ministerstva obrany se jedná. V následujících vydáních A reportu pak pro vás připravíme společně se správnou odpovědí a vyhodnocením soutěže i podrobný portrét uvedené osobnosti.

OSOBNOST ČÍSLA

Za osobností čísla se tentokrát skrývá plukovník gšt., který velkou část své vojenské kariéry spojil s Vyškovem. Nejenže po absolvování Vojenského gymnázia Jana Žižky v Opavě vystudoval zdejší Vysokou vojenskou školu pozemního vojska, ale po jejím ukončení zde působil jako velitel školní čety, náčelník ročníku školních jednotek, zástupce náčelníka odboru školních jednotek a náčelník štábu praporu školních jednotek. V druhé polovině devadesátých let minulého století se účastnil misí IFOR a SFOR na území Bosny a Hercegoviny. Později pracoval jako starší styčný důstojník-zástupce na velitelství TRADOC v ACLANT v USA. V letech 1985 až 1988 absolvoval dálkové studium účelového kurzu jazyka arabského při Vojenské akademii v Brně a v letech 2005 až 2006 National Defence University ve Washingtonu v USA. Tento typ velitelství pak pomáhal ve Vyškově zřizovat. V červenci 2007 převzal funkci ředitele Ředitelství výcviku a doktrín krále Jana Lucemburského.

Pokud znáte správnou odpověď na naši otázku, o kterou vojenskou osobnost se jedná, neváhejte a pište.

Odpovědi můžete zasílat buďto e-mailem na adresu: areport@centrum.cz, faxem na číslo: 215 933

anebo písemně na adresu redakce: A report
Rooseveltova 23
161 05 Praha 6

U každé odpovědi uveďte „Osobnost čísla, k rukám Vladimíra Marka“ a svou adresu. Správné odpovědi budou slosovány a tři vybraní výherci obdrží věcné a knižní ceny.

Uzávěrka tohoto kola soutěže je 8. 1. 2008 (rozhodující je datum doručení odpovědi do redakce).

Poděkování

Děkuji srdečně za blahopřání
k narozeninám.
Přeji Vám uše dobré a pěkné prožití
předvánočního času.

Vlasta Parkanová

Vlasta Parkanová

Ve čtvrtek 15. listopadu se pro obyvatele Domu pečovatelské služby ve Staré Boleslavi uskutečnila prezentace o misích AČR v Afghánistánu. Npor. Lada Kovářová, tisková mluvčí 4. brigády rychlého nasazení, a kpt. Vlastimil Schlinger, tiskový mluvčí 6. polní nemocnice, velmi poutavě vyprávěli jak o životě našich vojáků v misích, tak i o životě a zvycích civilních obyvatel v Afghánistánu. Milé přijetí od obyvatel DPS i jejich zájem o přednášku byly příjemným překvapením pro oba zúčastněné.

Text a foto: Hana SELNEROVÁ

AD) LÁSKA ZROZENÁ V BOJI

Se zájmem jsem si přečetl článek s názvem „Láska zrozená v boji“ (A report, č. 23) týkající se bývalého náčelníka štábu 2. čs. parabrigády pplk. gšt. Karla Hlásného (bratra mého táty). Tímto bych vám chtěl za tento velmi pěkný „vzpomínkový akt“ za jeho veškeré přibuzenstvo poděkovat. A to i z pověření od jeho rodiny v Kalifornii, kde si rovněž již článek přečetli po našem internetovém spojení.

Toto poděkování zasíláme zejména autorovi článku, vojenskému zpravodaji Vladimíru Markovi. Pokud by bylo možné touto cestou s ním navázat spojení e-mailem, byl bych vděčný, pokud ne, tak alespoň zasílám adresu studie – <http://www.bludov.cz/O-Bludove/Vyznamni-bludovsti-rodaci/Karel-Hlasny.html>, které jsem autorem – viz webová stránky obce Bludov, kde se Karel Hlásný v roce 1911 narodil.

S pozdravem MVDr. Josef Hlásný, CSc.
e-mail: hlasny.j@tiscali.cz
web: www.bse-expert.cz

Výstava černobílých fotografií **Daniela Hlaváče**

122 dní v Afghánistánu

pod záštitou ministryně obrany ČR a 4. brigády rychlého nasazení

Praha – Strahovský klášter
10. 12. 2007 – 31. 1. 2008

Otevřeno úterý až neděle
9.00 – 12.00; 12.30 – 17.00

Text: Josef GAJDA
 Foto: Jiří HOKŮV, Vladimír MAREK a archiv

První písemná zmínka o této obci pochází z roku 1277. V té době v ní zakotvili obyvatelé pražského podhradí vyhnaní Přemyslem Otakarem II. z utěšených míst, o kterých se jednou bude psát jako o Malé Straně. Místnímu lesu, který přistěhovalci měnili na úrodná pole, se říkalo Hostivec. Odtud zřejmě vedou stopy k současnému názvu města. K významnějším stavením patřilo tenkrát několik svobodných dvorů náležejících pražským měšťanům a kamenný svatostánek svatého Jakuba, jednoduchá stavba bez věže postavena v románském slohu. Na první pohled na to nevelký kostel vůbec nevypadá, ale jde o vzácného korunního svědka, jehož základy pamatují postupný vstup malé obce do velkých, nekonečných dějin.

OBDIVUHODNÝ hostivický let léty

V 16. století spravovali církevní oblast utrakvističtí kněží přijímající podobojí, v době katolické reformace zůstala farnost pro nedostatek duchovních „nezaopatřena“ a za třicetileté války vypálili dlouhá léta pustý chrám Švédové. Teprve v květnu 1662, po pětáctyřiceti „bezbožných“ letech, došlo k té velké slávě a znovu se v něm konala mše.

Obnovu kostela zahájil majitel obce, krajský hejtman hrabě Žďárský. Vesnický kostelík získal po gotickém presbytáři s křížovou klenbou a lomených oknech i prejzovou střechu, malou sakristii a především širokou věž, jejíž přízemní část zvětšila nedostačující prostor původní lodi. Zatímco sousední vesnice Litovice a Břeve připadly po smrti posledního bezdětného potomka Žďárských hraběnce Anně Kateřině z Magni, Hostivice získala hraběnka Johana Eusebie Barbora Caretto-Millesimová. Zřídila zde nový hospodářský dvůr a pustila se i do stavby na něj navazujícího zámku. V roce 1702 se stal majitelem všech obcí lakotou a nemilosrdným vztahem k poddaným proslavený hrabě Jáchym Breda. Od něj koupila v roce 1732 celé tachlovické panství třetí z žen ovlivňujících historii těchto míst, velkovévodkyně Anna Marie Františka Terezie Toskánská.

Byla z nich nejpodnikavější. Urozená dáma pocházela z rodu sasko-lauenburských vévodů, kteří vlastnili rozsáhlý majetek v severních Čechách (například zámek v Zákupích). Když jí první manžel tři roky po svatbě zemřel a druhý – v Toskánsku vládoucí Giovanni Gaston, poslední příslušník rodu Medicejských – se „nevvedl“ (manželé žili odloučeně), rozhodla

se Anna Marie vyplnit svůj život tvůrčí stavební činností. Historici potvrzují, že právě díky ní získaly Hostivice svůj úhledný, malebný vzhled. Velkovévodkyně nechala postavit faru, mariánský sloup, špýchar i školu (dnes dům č. 7 na Husově náměstí), upravit zámek i přestavět kostel svatého Jakuba, který si stylovou barokní podobu udržel až do dnešní doby.

Kostely vypovídají mnohé o historii kterékoliv obce. Stačí, zahledíte-li se na jejich zdi, střechu, okna, přístavby, věž, hodiny či varhany, v případě svatého Jakuba jde také o jeho dříve zazděný, dnes znovu obnovený pseudorománský klenutý vchod. K jeho „uzavření“ pryč použili řemeslníci náhrobní kameny ze zdi a z podlahy chrámové lodi,

mezi nimiž mohly být i náhrobky významných hostivických osobností. Ale zajímavé jsou také kostelní zvony.

Zvonovina byla ve válečných časech vyhledávaným „polotovarem“ a skutečnost, že byly zvony rekvírované pro vojenské účely, potvrzovala známé rčení o tom, že když mluví zbraň, múzy mlčí. Nejstarší hostivické zvony, umístěné ještě v oddělené zvonici, „zmizely“ za třicetileté války. Autorem jednoho z těch, které je nahradily, byl v roce 1662 slavný pražský zvonář Fridrich Šenfeld, který ho slil „... ku cti a slávě Boží a svatého Jakuba za šťastného a vzácného panování vrchnosti...“, která měla obec i kladenské panství ve svém držení. Ze tří popisovaných zvonů později jeden, zvaný Menší svatý Jakub, pukl při rozsáhlém požáru obce v roce 1794, zbylé se žárem rozlily, další generace zvonů mohla být pořízena až v roce 1802.

Také za 1. světové války zabavila velký a prostřední zvon vojenská správa. Na nové se farníci složili už v roce 1924, ani ty však nevydržely dlouho. Zrekvírovali je fašisté. Ušetřili jen ten nejmenší, zvon – umíráček, který předtím přežil 1. světovou válku. Při ostřelování Hostivice ho v květnu 1945 však zasáhl a znehodnotil jeden z posledních výstřelů války. Nový zvon, ulitý hned v dalším roce ze zbytků starého a z dalšího materiálu, nese nápis: „Památný tento zvon, rozstřílený v revolučních bojích 7. 5. 1945, byl obnoven firmou Manoušek a spol. v Brně“ (mimochoodem slavnou rodinnou firmou, která nádherné zvony odlévá dodnes). Další hostivický zvon byl díky rodinám Tomkových, Horešovských

a Stádníkových z Jenečka zavěšen do věže v roce 1970.

Dominantní hostivickou stavbou je raně barokní zámek postavený v letech 1689 až 1697 hraběnkou Caretto-Millesimovou a zcela změněný v letech 1732 až 1734 už vzpomínanou Annou Marií Toskánskou. Podle historiků nevyužila velkovévodkyně služeb žádného projektanta. Zedníci i tesaři, o tovaryšstvu nemluvě, se řídili jen jejími pokyny. Nejspíš se nechala inspirovat záměčkem v Ostrově u Karlových Varů. Z původní stavby ponechala obvodové zdvo se vstupním portálem, okenní ostění a klenby v přízemí. Zámek byl zvýšen

o druhé patro. Přestavbou vznikla prostorná ústřední hala procházející oběma patry a osvětlená altánovou střešní nástavbou. Jednoduchá, geometricky strohá hmota zámku byla završena nástavcem s řadou komínků. Z věžičky se zvонkem a dvěma hodinovými ciferníky stoupala kdysi k obloze tyč s koulí a osmicípou hvězdou.

Po smrti velkovévodkyně zdědila zámek její dcera, poté vnuk, bavorský vévoda Klement František, který se ale přístavbou kaple vybočující z přísné symetrie stavby příliš nevyznamenal. Zájem majitelů o hostivický zámek postupně upadal. Už v roce 1806 se píše o jeho havarijním stavu, v roce 1823 je stržena zchátralá věžička, vyměněn krov, k větší opravě střechy v roce 1871 donutily majitele až následky velké vichřice.

Tachlovické panství, k němuž patřily i Hostivice, bylo v 19. století soukromým majetkem habsburského domu. Po rozpadu Rakousko-Uherska se zámek proměnil v řadu bytů. Z kaple se stala uhelna a sušárna prádla. Hospodaření převzaly nejdříve Státní statky, v roce 1957 jednotné zemědělské družstvo. Místní zastupitelé uvažovali nejdříve o vyřazení chátrajícího zámku ze seznamu kulturních památek,

nakonec se však přece jen přiklonili k rozsáhlé obnově (k té došlo mezi lety 1977 a 1983) a zachránili stavbu před postupným zánikem.

Dnes je úhledný zámek sídlem městského úřadu. Původní vchod ze dvora (se zdobeným portálem) se nepoužívá. Občané vstupují do budovy novým vchodem vybudovaným při poslední rozsáhlé renovaci objektu, díky níž dostal reprezentativní a přitom účelnou podobu.

I když nemáte potřebu úředního jednání, nechcete si na nic stěžovat, netoužíte po nějaké roli v obřadní síni, stojí za to se zámekem projít, stanout třeba na ochozu druhého patra a prohlédnout si na ploše dvou set metrů čtverečních výjevy z bitvy na Bílé hoře (zobrazený generál tu například drží v ruce obraz Panny Marie s vypíchanými očima, aby podle legendy vyvolal hněv svých vojáků bojujících proti nepřítelům, kteří obraz poškodili). Při návštěvě malé zasedací místnosti můžete zas pohlédnout do velkého stropního zrcadla, studovat obraz andělů hrajících si s míčem a vůbec nemusíte závidět panu starostovi, který se může ve chvílích oddechu zahledět na motiv ženy doprovázené loveckým psem a dravcem, a když protáhne unavená záda a zakloní hlavu, obdivovat na stropní fresce své pracovny ženskou postavu s šípem v ruce a všudypřítomným amorkem.

Současná podoba města Hostovic rozložené ho na západním okraji Prahy vznikla sloučením už zmíněných, původně samostatných vsí žijících dlouhá staletí svým vlastním životem. V roce 1849 došlo nejdříve ke spojení obcí Litovice, Břve a Jeneček a o sto let později, na začátku roku 1950, se celá trojice stala součástí Hostovic. V rámci oslav 700. výročí zrodu obce, s platností od 1. ledna roku 1978, byly „čtyřdílné“ Hostivice slavnostně povýšeny na město.

Město má dobré, hluboké kořeny. První zmínka o Litovicích se objevuje v listině datované rokem 1266, v níž je jmenován jistý Řehník z Litovic. Obyvatelé zpočátku poddanské vsi byli závislí na majitelích zdejší tvrze. První zmínka o Břvích je ještě starší – pochází z roku 1158. Podle ní daroval král

pravděpodobně zanikla ves Valov, která stávala nad Jenečkem směrem k Dobrovízi, kde se říkalo „na Válovském“.

Technický rozvoj pronikl do Hostovic v první polovině 19. století. V roce 1830 zahájila provoz koněspřežná dráha ze stanice Brusky v pražských Dejvicích do stanice Vejhybky na Kladně. Později byla prodloužena až do Lán a o třiatřicet let později slavnostně otevřena pro parní provoz. V roce 1870 dostala „sestřičku“, trať z Hostovic do Prahy-Smíchova (dne 1. srpna 1928 se po trati rozjely první motorové osobní vlaky Československa, které oslavovalo desáté výročí své existence). O pár let později protнула Litovice dráha Pražsko-duchcovská z Rudné do Slaného. Díky železnicím začal do výhodně položeného, původně zemědělského kraje pronikat průmysl.

mezi Litovicemi a Hostivici vyplnila nová čtvrť a definitivně setřela jejich rozhraní. Na východě Hostovic vyrostla část zvaná Nouzov, sokolové si v dnešní Jiráskově ulici vybudovali sokolovnu, dalším společenským objektem s velkým sálem se stal Dělnický dům (v červnu 1994 bohužel vyhořel). V roce 1932 se na mapě Hostovic objevily Palouky, čtvrť, jejíž vznik provázely údajně spekulace s pozemky v blízkosti letiště a tehdy předpokládaného rybníka.

V době okupace a v padesátých letech se rozvoj výstavby zpomalil. Po družstevním sídlišti Na Pískách a nových rodinných domcích vznikl areál mateřské školy a fotbalový stadion, bývalý hostinec U Českého lva nahradilo nové nákupní středisko. V historii města dosud nebyvalý stavební boom však přinesla především změna společenských poměrů po listopadu roku 1989.

Krátce před první světovou válkou byly v dnešní Jiráskově ulici postaveny první hostivické kasárny. Po vzniku Československa v nich krátce sídlil (od února do listopadu 1920) III. prapor pěšího pluku 21. Daleko starším vojenským objektem byly prachárny stojící u cesty mezi Hostivici a Kněževsi. Nově budovaná československá armáda je nejdříve proměnila ve zbrojnici 1. pěší divize, o deset let později v pobočku Zemské zbrojnice č. I (Zemská zbrojnice I sídlila v Praze-Ořechovce, v lednu 1937 byla přejmenována na Sborovou zbrojnici č. 1). Po druhé světové válce získala pobočka novou vizičku a stala se Zbrojnicí 11, ale ne na dlouho. V říjnu roku 1947 se historie armádních arzenálů v obci definitivně uzavírá.

Vladislav I. (ještě coby kníže Vladislav II.) celou ves valdsaskému klásteru. Nejstarším pramenem o Jenečku, obci, jež se ještě na přelomu 19. a 20. století nazývala Malý Jenč, stále zůstává zpráva z roku 1363, která popisuje, jak chrám a špitál svatého Lazara vyměnil jenečské pozemky za jiné zboží.

Ve středověku se nacházely v okolí Hostovic ještě další vesničky a samoty. Do třicetileté války většinou postupně zanikly. Tzv. Peterkův mlýn je podle historiků poslední stavbou z původní vsi Hradištko, kterou vlastnil král Jan Lucemburský. Za husitských válek

Mezi podnikavé průkopníky se v Hostivicích řadí Antonín Staněk, který zde v roce 1899 vybudoval továrnu na výrobu šroubů a nýtů. Po roce 1930 ho vystřídal František Zicha s parními a vodovodními armaturami, v roce 1954 přišly na řadu převodovky do vozů zn. Praga. Ve dvacátých letech vznikla mezi nádražím a současným hostivickým hřbitovem Kropáčkova hřebíkárna, v níž začal koncem 30. let vyrábět Jan Zadák podlahové krytiny. Dnes nakoupíte v areálu stavební materiál.

Po první světové válce se stavební činnost rozjela na plné obrátky. Prostor

Jejich místo zaujal útvar zcela jiného zaměření – Vojenský zdravotnický sklad 3. Do Hostovic byl přemístěn z Josefova. Na sklonku roku 1950 podstoupil „vstupní“ reorganizaci a stal se 1. okruhovým zdravotnickým skladem velitelství 1. vojenského okruhu. Po osmi letech si to ovšem Ministerstvo národní obrany rozmyslelo a na tři roky ho vzalo zpátky pod svá křídla. Poté vzniklo ze skladu transformované, konečně stabilnější Vývojové a zkušební středisko 160, které v posádce působilo až do konce roku 1993. V letech 1994 až 1997 navázala na jeho činnost 6. zdravotnická základna. Přejala původní zadání střediska i jeho úkoly, ale novým názvem se mohla vykazovat jenom tři roky. V roce 1997 byla nahrazena pobočkou Ústřední zdravotnické základny a výzkumným a vývojovým střediskem vojenského zdravotnictví.

Dnem 1. září 1967 vznikl v Hostivicích další zcela nový, přísně utajovaný útvar, organizačně podřízený Správě chemického vojska – Radiační středisko Ministerstva národní obrany. Monitorování zahájil už v prosinci téhož roku. V prvních letech dokonce pod ochranou baterie protiletadlového dělostřelectva, která zaujala v blízkosti objektů stále bojové postavení. Obavy, že studená válka přeroste v horkou, napomohly tomu, že byl dobře vybavený utajovaný útvar budován jako pracoviště všestranně odolné. Dokončovací práce spojené s přestavbou podzemního objektu se protáhly na celých šest let. Podíleli se na nich zkušení litoměřičtí ženisté. Deset let po zahájení činnosti vznikla v objektu telefonní ústředna, jejímž prostřednictvím udržovala

stálá hotovostní pětičlenná směna (důstojník, dva absolventi vojenské katedry vysoké školy a dva vojáci základní služby) spojení s vojskovou radiační sítí, Civilní ochranou i pražským Povětrostním ústředím a dalšími institucemi. Byla připravena kdykoliv je informovat o následcích použití jaderných zbraní. Středisko se v té době skládalo ze tří skupin: informační, analyticko-výpočetní a vyhodnocovací, z nichž se později stala skupina materiálního zabezpečení. V roce 1979 doplňovala složení útvaru ještě provozní četa.

Reorganizace armády v devadesátých letech minulého století se pochopitelně nemohla nedotknout činnosti a zaměření střediska. Bohužel se útvaru, který byl vyzrálou součástí

oceňovaného chemického vojska, dotkly i reorganizace zcela zbytečné. V roce 2003 hostivické Centrum výstrahy zbraní hromadného ničení přestalo na dobu několika měsíců dokonce existovat. Kronika útvaru zaznamenává nejen období studené války, ale i novodobé skutky a procesy, na něž je centrum hrdé a které nemohou být zapomenuty. Už v roce 1994 se například stalo prvním plně profesionálním útvarem, zařadilo se rovněž mezi první útvary, které využívaly výpočetní techniku k úkolům operačně-taktické povahy, jeho příslušníci se pravidelně zúčastňovali a zúčastňují každoročních mezinárodních součinnostních cvičení. Ostatně v letošním 19. čísle A reportu vzpomenu kolega Vladimír Marek, který

se osobně zúčastnil čtyřicátých narozenin centra, čím ještě se neobvyklý útvar zapsal do historie chemického vojska a s čím vstupuje do dalšího období.

Není žádným tajemstvím, že je hostivické Centrum výstrahy zbraní hromadného ničení ve spojení se stálými složkami celostátní radiační monitorovací sítě, integrovaným záchranným systémem. Státním úřadem pro jadernou bezpečnost i aliančními kolegy a že je povinností příslušníků centra přispět včasnými informacemi k odvrácení následků vyplývajících z nebezpečných havárií, úniku radioaktivity a nebezpečných látek ohrožujících život obyvatel této země. Méně už ví veřejnost možná o tom, že se organizačně dobře strukturované

centrum kromě analytické činnosti podílí také na přípravě interních normativních aktů ministerstva, na standardizačním procesu souvisejícím s ochranou proti zbraním hromadného ničení i na zavádění nových materiálů.

Výhodná poloha, příjemná atmosféra a dobré dopravní spojení dávají Hostivicím trvalou šanci k rozletu. Přestože mají stejné anebo podobné starosti jako jiná města a potřebují postavit školní pavilon, čističku, zavést plynofikaci nebo opravit silnice, jsou také městem, které má svůj nezaměnitelný kolorit a jehož let léty – historií i současností – je obdivuhodný.

Na tisíc čtyři sta šedesát hektarech, v nadmořské výšce tři sta čtyřiceti metrů, žije v současné době šest tisíc devadesát obyvatel,

jejichž průměrný věk dosahuje přibližně devětatřiceti let. Jejich městu patří budoucnost, ale nepochybně k prospěchu nás všech patří i čtyřicet let existujícímu útvaru, jehož příslušníci prokazují své schopnosti v každodenní praxi i na mezinárodních součinnostních cvičeních spolu s aliančními kolegy.

*Autor děkuje za pomoc svým kolegům a historiku dr. Paulu Minaříkovi, CSc.
Prameny: internetové stránky města*

Žezlo drží Martina Šáblíková

V pondělí 19. listopadu byly na Masarykově koleji v pražských Dejvicích vyhlášeny výsledky ankety „Armádní sportovec roku 2007“

Text: Jan ZEMAN
Foto: Jiří HOKŮV a Jan KOUBA

Závěr roku vždy bývá spojen s vyhlášením výsledků různých sportovních ankety a ani armáda v tomto ohledu neuznává výjimku. Už od roku 1996 příslušníci Armádního sportovního centra Dukla pravidelně rozhodují o nejlepším armádním sportovci, juniorovi, trenérovi, malém kolektivu a oddílu. Letošní pořadí určilo 52 anketních lístků.

O tom, že slavnostní vyhlášení žebříčku nejlepších armádních sportovců je skutečně prestižní záležitostí, svědčí výčet hostů, kteří přijali pozvání do Kongresového sálu Masarykovy koleje. Jelikož se ministryně obrany Vlasta Parkanová a její první náměstek Martin Barták ve stejný den účastnili zasedání Rady pro všeobecné záležitosti a vnější vztahy Evropské unie v Bruselu, zastupovali zde vedení resortu náměstci ministryně obrany Jaroslav Kopřiva a František Padělek a náčelník Generálního štábu AČR genpor. Vlastimil Pícek. Vyhlášení výsledků ankety v sále sledovali

například náměstek ministra školství, mládeže a tělovýchovy Jan Kocourek, člen Mezinárodního olympijského výboru a trojnásobný olympijský vítěz Jan Železný, předseda Českého olympijského výboru Milan Jirásek, olympijští medailisté nebo mistři světa a Evropy a další významní hosté.

Program oceňování je vždy rozdělen do několika bloků a bývá pravidlem, že nejprve jsou vyhlášováni tři nejlepší sportovci, trenér a kolektiv Unie armádních sportovních klubů ČR a nejlepší sportovci Handball klubu Dukla Praha a Volejbalového klubu Dukla Liberec. Díky svým sportovním výsledkům si pro ceny přišli cyklistka Dagmar Labáková (TJ Dukla Praha), boxer Marek Špringl (TJ Dukla Olomouc) a sportovní střelec Petr Šmol (SSK Dukla Plzeň). Nejlepším trenérem UNIASK ČR se stal fotbalový kouč starších žáků FK Dukla Praha Radek Zavřel.

Z kolektivů sdružených v UNIASK ČR patří k nejlepším fotbalové družstvo VTJ Ještěd Liberec. V soutěžním ročníku 2006/2007 vybojoval tým složený z příslušníků 31. brigády radiční, chemické a biologické ochrany postup do krajského přeboru Libereckého

kraje. Kapitánem fotbalového družstva je rtm. Lukáš Halama a jeho trenérem je mjr. Petr Rachlický. Nejlepším hráčem HC Dukla Praha se stal Martin Lehocký a VK Dukla Liberec Dalibor Polák.

Druhý blok slavnostního večera patřil vyhlášení nejlepšího juniora, trenéra, malého kolektivu a Armádního sportovního oddílu Dukla. V loňském roce zvítězila v juniorské kategorii rychlobruslařka Martina Šáblíková a letos ji na trůnu vystřídala její oddílová kolegyně Andrea Jirků, když v anketě získala 250 bodů. Na tříkilometrové trati se stala juniorskou mistryní světa a překonala tři juniorské rekordy. Titul nejlepšího trenéra získal kouč rychlobruslařů Petr Novák (360 bodů), který se v minulém roce ve stejné anketě umístil na druhém místě za Stanislavem Frühaufem.

Nejlepším malým kolektivem ASC Dukla se díky získaným 180 bodům stala dvojice lyžařů Dušan Kožíšek a Milan Šperl. V uplynulé sezoně vybojovali na mistrovství světa v lyžování ve sprintu dvojic bronzovou medaili. Armádní sportovní oddíl atletiky Dukla Praha byl opět vyhlášen nejlepším oddílem. Jeho sportovci letos přivezli pět medailí ze světových a kontinentálních šampionátů. Ocenění převzal vedoucí trenér atletů Radomil Skoumal.

Následovalo vyhlášení výsledků hlavní kategorie ankety „Armádní sportovec roku 2007“. Desátý skončil vodní slalomář Kamil Mrůzek (27 bodů), před ním se umístili travní lyžař Jan Němec (110 bodů), vodní

slalomářka Štěpánka Hilgertová (142 bodů), cyklista Alois Kaňkovský (147 bodů), výškařka Kateřina Baďurová (245 bodů), skifař Ondřej Synek (251 bodů) a čtvrtá v anketě byla oštěpařka Barbora Špotáková (408 bodů).

Třetí místo patřilo běžkyni na lyžích Kateřině Neumannové (416 bodů). Nejlepší česká lyžařka historie v uplynulé sezoně vybojovala titul mistryně světa (10 km volně) a vicemistryně světa (skiatlon). Kateřina Neumannová zvítězila v armádní anketě třikrát – v letech 1998, 2005 a 2006.

Na druhém místě skončil desetibojař Roman Šebrle (438 bodů). Letos získal titul halového mistra Evropy v sedmiboji a podařilo se mu vyhrát mistrovství světa v desetiboji. Právě zlatá medaile ze světového šampionátu mu chyběla do kompletní sbírky jeho úspěchů.

Dvacetiletá rychlobruslařka Martina Šáblíková přeskočila v anketě Romana Šebrleho o pouhých devět bodů (celkem získala 447 bodů), což je jeden z nejtěsnějších výsledků v historii ankety, a převzala žezlo armádního sportovce roku. V loňském roce byla druhá. Martina Šáblíková má za sebou úspěšnou sezonu. Získala dva tituly mistryně světa na trati 3000 m a 5000 m, titul mistryně Evropy ve čtyřboji na otevřené dráze, je vítězkou Světového poháru a překonala pět světových rekordů. Dařilo se jí i na kole, neboť na cyklistické časovce mistrovství Evropy do 23 let si dojela pro bronzovou medaili.

Celý rychlobruslařský tým byl v Calgary na závodech Světového poháru a slavnostního večera se tak nikdo nemohl účastnit. Za Martinu převzala ocenění její maminka Eva Šáblíková a slavnostní dekorování vítězky ankety se uskutečnilo až o tři dny později. „Strašně moc si tohoto ocenění vážím, protože v letošním roce získalo tolik sportovců titul mistra světa. Samozřejmě chci všem poděkovat za podporu, rodině, celému týmu a především trenérovi,“ řekla v předtočeném rozhovoru úspěšná česká rychlobruslařka.

V závěru večera byla ještě vyhlášena Královna armádního sportu a Rytíř armádního sportu pro rok 2007. Královnou se podle očekávání stala Kateřina Neumannová, která letos ukončila aktivní sportovní kariéru, během níž získala šest olympijských medailí. Rytířem byl jmenován akrobatický lyžař Aleš Valenta, kterému náměstek ministryně obrany Jaroslav Kopřiva předal symbolický meč.

Armádní sportovní centrum Dukla představilo během slavnostního večera také svůj nový kalendář pro rok 2008. V příštím roce oslaví armádní vrcholový sport šedesáté výročí svého založení a toto jubileum se promítlo i do námetu kalendáře s názvem „Setkání osobností“. Na jeho stránkách se sešlo 37 sportovců, z nichž je 12 olympijských vítězů a všichni dohromady vybojovali 18 zlatých medailí. Knotry kalendáře se stali oštěpaři Dana Zátoková, Jan Železný a Barbora Špotáková a náměstci ministryně obrany Jaroslav Kopřiva a František Padělek.

Před slavnostním vyhlášením výsledků ankety „Armádní sportovec roku 2007“ přijal náměstek ministryně obrany pro vyzbrojování Jaroslav Kopřiva nejlepší sportovce a trenéry uplynulé sezony. Setkání se účastnili také náměstek ministryně obrany František Padělek, náměstek ministryně obrany-ředitel Kanceláře Ministerstva obrany Radek Šmerda a zástupce náčelníka Generálního štábu-náčelník štábu generálporučík František Hrabal. Jaroslav Kopřiva vyznamenal oštěpařku Barboru Špotákovou Záslužným křížem ministryně obrany III. stupně a stejné resortní vyznamenání přeznali také bývalí reprezentanti František Jursa a Kučtoslav Mašita. Před padesáti lety se František Jursa podílel na vzniku cyklistického oddílu Dukla Brno a v silniční cyklistice závodil také na letních olympijských hrách v Melbourne. Motokrosař Kučtoslav Mašita se desítkrát za sebou stal mistrem Evropy a šestkrát se podílel na vítězství našeho týmu na mistrovství světa – Šestidenní.

Vojenský pětiboj na 4. armádních světových hrách

V indickém Hyderabadu se ve dnech 12. – 21. 10. 2007 konaly 4. armádní světové hry, které jsou všeobecně považovány za olympijské hry vojáků. Olympijské proto, že jsou od roku 1995 pravidelně pořádány ve čtyřletých cyklech (1995 – Řím, 1999 – Záhřeb, 2003 – Katánie), a to vždy jeden rok před letními olympijskými hrami.

Text a foto: plk. PaedDr. Lubomír PŘÍVĚTIVÝ, CSc.

Armádní olympiáda

Podobně jako světové, kontinentální a regionální mistrovství jsou tyto světové hry organizovány pod záštitou Mezinárodní rady vojenského sportu CISM (Conseil International du Sport Militaire), ve které je sdruženo 127 členských států. I proto bylo očekávání organizátorů velké a předpokládalo se, že se jich poprvé zúčastní více než 100 národů. Nakonec zde bylo zastoupeno „jen“ 89 států, které reprezentovalo 3227 sportovců ve třinácti druzích sportů. Jedním z nich byl i vojenský pětiboj.

Vojenského pětiboje, jenž byl současně mistrovstvím světa pro letošní rok, se zúčastnilo celkem 50 žen a 143 mužů. Česká družstva startovala v základním složení, tedy tři ženy a čtyři muži. Pravidla totiž povolují start čtyř žen a šesti mužů v družstvu, čehož je běžně využíváno z důvodu možného zranění či selhání některého z členů družstva v některé z disciplín. V extrémních podmínkách podali naši závodníci dobrý výkon, ačkoliv se to podle konečného umístění zdát nemusí. Při hodnocení výkonů je třeba vzít v úvahu, že oba týmy prošly na začátku letošní sezony částečnou generační výměnou a oba měly ve svých řadách úplně nováčky, kteří ještě ne tak vrcholně úrovní nikdy nestartovali.

Ženské družstvo ve složení npor. Zdenka Jarošová, por. Jitka Opravilová

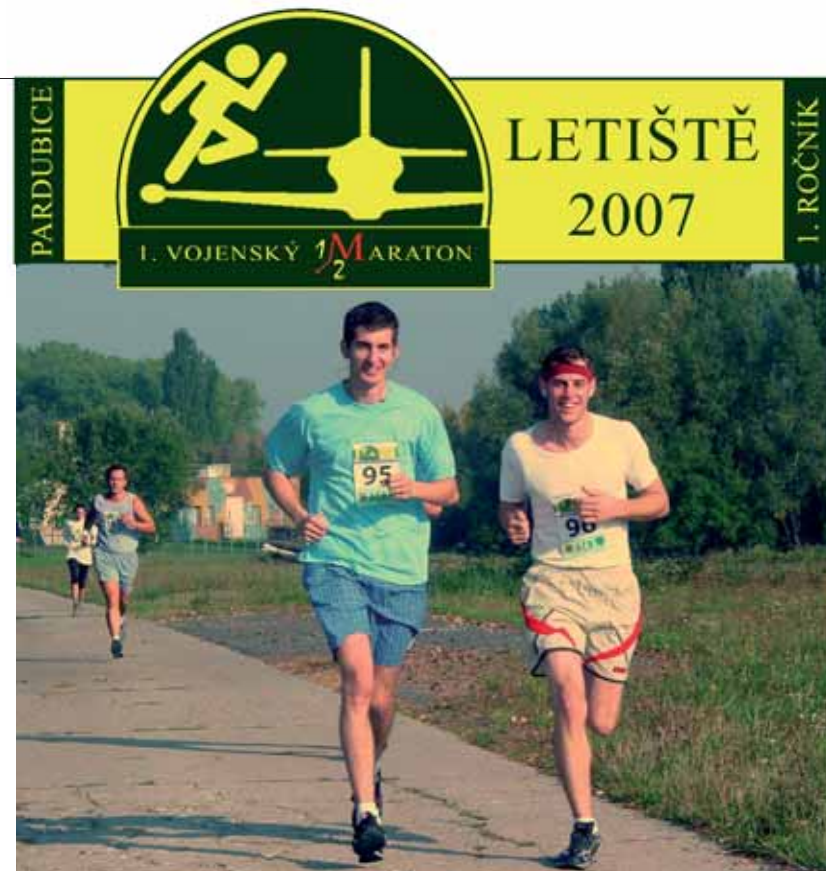
a prap. Iva Krutská sice překonalo pět let starý národní rekord, ale skončilo na 12. místě. Vyhrálo družstvo Číny před týmy Korejské lidové demokratické republiky a Ruska. V jednotlivých disciplínách skončily na prvních dvou místech reprezentantky Číny a bronz patřil Fince. V soutěži mužů skončili naši na 22. místě z 25 družstev, když ještě po třetí disciplíně byli na pěkném 17. místě. Katastrofální výpadek v hodu granátem znamenal propad v umístění, který se v závěrečném běhu už nepodařil napravit. Vyhrálo družstvo Číny před Běloruskem a Německem. V jednotlivcích zvítězil reprezentant Běloruska a na dalších stupních skončili čínští závodníci.

Dramatickou podívanou nabídl závod štafet na překážkové dráze, jež se pořádají jen na vrcholných soutěžích, jako je mistrovství světa nebo kontinentu. V závodech žen vyhrála štafeta Ruska, když ve finále porazila družstvo Norska o 0,3 sekundy, třetí skončily závodnice Číny. Naším závodnicím se nedařilo a pád z vodorovných kladin je připravil o lepší umístění. V závodech mužů vyhrála štafeta Ekvádoru, která ve finále porazila družstvo Korejské lidové demokratické republiky o pouhé dvě setiny sekundy. Třetí skončilo Turecko a náš tým ve složení por. Kamil Doležal, npor. Přemysl Janů, prap. Jaroslav Matoušek

a prap. Michal Škobrtal obsadil 16. místo v novém národním rekordu.

K nejhodnotnějším výkonům rozhodně patří nový národní rekord ve střelbě a národní rekord v individuální soutěži žen. Rekord ve střelbě vytvořil prap. Jaroslav Matoušek a jeho hodnota je 198 bodů. Tímto výkonem se umístil na 3. místě a bylo to vůbec poprvé, kdy se některý z českých sportovců dostal v některé z disciplín na pomyslný stupeň vítězů. Rekord v individuální soutěži žen vytvořila npor. Zdenka Jarošová, která jako první žena z AČR získala přes 4800 bodů.

Přestože se oba naše týmy nedostaly mezi nejlepší, dosažené výkony v náročných klimatických podmínkách jsou příslibem do příští sezony. Všichni jmenovaní závodníci dobře reprezentovali AČR a nezbyváá než jim za odvedenou práci poděkovat. Dík patří rovněž velitelům, kteří v rámci možností vytvářejí podmínky pro trénink závodníků, a všem funkcionářům, bez nichž by vojenský pětiboj nemohl existovat. Tento ryze vojenský sport má dveře otevřené každému, kdo se nebojí na sobě tvrdě pracovat. Možná i s vámi se setkáme na přeboru AČR, který se bude konat 23. – 25. 4. 2008 ve VA Vyškov.

V Pardubicích se uskutečnil první ročník 1. vojenského půlmaratonu „LETIŠTĚ 2007“

Text: Jan ZEMAN
Foto: prap. Tomáš SOVA

Z úvodního ročníku 1. vojenského půlmaratonu se zrodila jedinečná akce, která v armádě doposud neměla obdoby. Počet účastníků, stejně jako jejich dosažené časy, překonal původní očekávání samotných organizátorů z pardubického 141. zásobovacího praporu.

Vysoká účast a skvělé výkony

S myšlenkou uspořádat tento závod přišel vedoucí praporčík velitelské rotý prap. Tomáš Sova a tímto nápadem rychle nadchnul své kolegy i nadřízené. Nejprve v loňském roce na zkoušku uspořádal nultý ročník závodu na poloviční maratonské trati a velký zájem vytrvalostních běžců mu potvrdil, že se vydal na cestu správným směrem.

Na oficiální první ročník, který se konal v úterý 25. září, se přihlásilo 114 vojenských profesionálů z různých složek armády. Počet běžců stojících na startovním roštu se nakonec vyšplhal na 98, což je na první ročník takové akce poměrně vysoké číslo.

Kromě značného zájmu soutěžících překvapily organizátory akce i jejich výkony. Z celého startovního pole dorazilo do cíle 82 běžců pod hranici dvou hodin, přestože si velká část závodníků přijela tuto trať „pouze vyzkoušet“. Téměř polovina vojáků překonala rekord nultého ročníku půlmaratonu, jehož držitelem byl rotný Zbyněk Frantal ze 141. zásobovacího praporu, který celou trať zdolal v čase 1:40:12. Zúčastnil se také letošního

běhu a do cíle dorazil v čase 1:27:24, čímž si v konečném pořadí zajistil 13. místo.

Vítězem letošního 1. vojenského půlmaratonu se stal nadrotmistr František Zouhar z VÚ 4339 Jince (1:13:43). Druhý doběhl rotný Miroslav Vítek z VÚ 1923 Pardubice (1:13:59) a třetí skončil major Luděk Ordelt z VÚ 1470 Olomouc, který dosáhl času 1:14:55. Na 21 097,5 metru dlouhou trať se vydaly také čtyři ženy. Nejrychlejší z nich byla pprap. Markéta Groulíková z VÚ 4128 Plzeň-Líně, která s časem 1:49:28 obsadila celkové 63. místo.

Organizátoři 1. vojenského půlmaratonu chtějí v jeho tradici pokračovat i v příštím roce. Vzhledem k velkému zájmu milovníků dlouhých běhů bude závod rozčleněn na různé věkové kategorie a na startu se nově objeví i zájemci z řad civilních zaměstnanců resortu obrany a posluchačů vojenských škol.

Informace o dalším ročníku závodu vám ochotně poskytne prap. Tomáš Sova, telefon: (973) 242 467, (973) 242 256, mobil: 739 903 682 nebo e-mail: sovator@email.cz.

BEZPLATNÁ INZERCE PRO VŠECHNY PŘÍSLUŠNÍKY AČR!

- » Pokud chcete uveřejnit svůj inzerát v této rubrice, odešlete jej písemně na adresu: redakce A reportu, Rooseveltova 23, 161 05 Praha 6-Dejvice, elektronickou poštou na adresu: areport@centrum.cz nebo faxujte na telefonní číslo alcatel 215 933.
- » V inzerátu vždy uveďte spojení na sebe, neboť redakce inzeráty nezprostředkovává.
- » Inzerování je bezplatné pro všechny příslušníky AČR. Nezveřejňujeme inzeráty, které nesouvisí se službou či osobními zájmy a potřebami příslušníků AČR (podnikání, výdělečná činnost apod.).
- » Inzeráty zveřejňujeme maximálně třikrát!

» **Velitel VÚ 3072 České Budějovice nabízí systemizovaná místa volná ihned:**

- Pracovník štábu personálního pracoviště
- Požadavky: hodnost pprap. – prap., BP „D“, vzdělání ÚSO s maturitou, STANAG 1111 AJ, ČVO 81, PT 09. Bližší informace
- na alc. 322 201, mjr. Ing. Postupa, nebo 322 152, por. Bc. Brožová
- » **Hradní stráž nabízí SM:**
- Velitel strážní čety – Ho 62, ČVO 11, PT 09, Bc. vzdělání, důstojnický kurz, BP „T“, výška 180-188 cm, štíhlá postava
- Strážec – strážní služba, Ho 41, ČVO 11, PT 06, podmínkou je vyučení, BP „D“, výška 180-188 cm, štíhlá postava, bez kosmetických vad
- Zájemci se mohou hlásit na alc. 209 331.

» **ÚJP Vyškov nabízí volné pracovní místo pro občanského zaměstnance – učitel jazyků.**

- Pracoviště: Praha-Ruzyně
- Požadavky: kvalifikovaný pedagog, Pedagogická nebo Filozofická fakulta, magisterský titul s aprobací angličtina, PT 12.
- Způsob nástupu: na základě pozvánky k výběrovému řízení, které proběhne na ÚJP pracoviště Praha.
- Strukturovaný životopis zašlete na: ujppraha@seznam.cz.
- Bližší informace: Jana Novotná, alc. 213 744, kpt. Jan Šmíd, alc. 452 424
- » **Ř SPS MO (sekte plánování sil MO) nabízí volné místo pro občanského zaměstnance:**
- „správní referent“ – asistentka ředitele odboru, platová třída 07, bezpečnostní проверка pro stupeň „T“. Předpokladem přijetí jsou dobré organizační

a komunikační dovednosti a znalost práce na PC (MS OFFICE). Znalost anglického jazyka výhodou.

- Strukturovaný životopis zašlete na fax 973 217 199. Kontakt: plk. Ing. Pavel Kot, alc. 217 052
- » **Náčelník Odboru logistiky letectva, Správy majetkových uskupení, Ředitelství logistické a zdravotnické podpory ve Staré Boleslavi nabízí volná systemizovaná místa pro vojáky z povolání na pozice:**
- náčelník skupiny draky a motory – ČVO 430 (28), SH 71, PT 12, BP „T“, AJ 2211, průkaz pozemního leteckého personálu
- VSD-S – ČVO 411 (26), SH 71, PT 12, BP „T“, AJ 1111, průkaz pozemního leteckého personálu
- Nástup možný ihned. Strukturovaný životopis zašlete na fax 973 230 620.
- Kontaktní osoba: pplk. Ing. Karel Filip, alc. 230 602

» **Ředitel VZ 5133 Praha nabízí volné systemizované místo pro o. z. na pozici – referent státní správy referátu tlumočnicků a překladatelů oddělení zahraničních aktivit (PT 12).**

- Požadavky: BP „T“, VŠ vzdělání (magisterské), STANAG AJ 4444 (nebo státní zkoušku), minimálně 5 let praxe ve vojenské terminologii, znalost dalšího světového jazyka výhodou. Nástup možný od 1. 1. 2008.
- Kontakt: o. z. M. Bukáčková, alc. 202 280
- » **Velitel VÚ 1825 Tábor nabízí volné systemizované místo:**
- důstojník plánovací skupiny operačního oddělení štábu, SH 62, ČVO 16, PT 09, KvPř/KvPo 12/5, BP „T“
- velitel minometné baterie, SH 64, ČVO 14, PT 10, KvPř/KvPo 12/5, BP „T“
- Kontakt: prap. Beránková, alc. 305 635

» **Hledám uplatnění v AČR v hodnosti kapitán, major.** Absolvent VSOŠ Nitra a VA Brno. Původně převážně technické a velitelské funkce, v posledních letech štábní funkce jako ZNS a VSD v oblasti BoMoPo, praxe 20 let, referentský řidič sk. „B“, VRP „C“ + „E“, BVP, OT-64, T-72, profesní osvědčení učitele autoškoly na skupinu „C“, bezpečnostní prověrka na stupeň „Tajné“, znalost práce na PC MS Office, zdravotní klasifikace A, bez jazykových zkoušek STANAG.

Kontakty: alc. 216 371, mobil 723 014 210, ŠIS: Pavel.Musil@SIS.ACR, e-mail: musilemail@email.cz

» **Oznámení: Velitel Vojenské střední školy a Vyšší odborné školy Ministerstva obrany v Moravské Třebové oznamuje otevření studijních oborů pro vojáky z povolání a občanské zaměstnance v resortu MO ve školním roce 2008/2009:**

- tříleté dálkové studium vojenské střední školy – určené pro osoby s výučním listem (Věstník Ministerstva obrany ročník 2007, částka 17, str. 345, část 3, poř. č. 2)
- tříleté kombinované studium vyšší odborné školy – určené pro osoby s maturitou (Věstník Ministerstva obrany ročník 2007, částka 17, str. 345, část 3, poř. č. 3)

Informace: www.vsmc.cz nebo na tel.: 973 274 321, 973 274 267, 973 274 254; fax: 973 274 471, Jevíčská 7, 571 11 Moravská Třebová

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 2395 Pardubice** na funkci starší řidič-mechanik, řidič skupina „C“, z posádky Hranice na Moravě nebo Opava. Tel.: 737 635 940

» **Prodám tlumok malý** pro průzkumníky – objem 30 litrů. Cena 1100,-Kč. Tel.: 721 566 285

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 3517 Bechyně** na funkci řidič sk. „C“ Tel.: 732 784 524

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 5834 Strakonice** na funkci velitel spojovací čety

– ČVO 601, SH 62, PT 09, BP „T“. Informace na tel.: 777 007 754

» **Prodám pistoli CZ** ráže 7,65 mm vzor 50, pouzdro, 2 zásobníky a 120 ks nábojů, cena 2300 Kč. Zachovalá, málo používaná. Pouze držitel zbrojního průkazu. Kontakt: plk. v. v. Antonín Mach, 731 953 937, Plzeň

» **Hledám za sebe náhradu k VÚ 1825 Tábor** na funkci starší řidič-mechanik. Zatím vozidlo BVP, výhledově vozidlo Pandur. Civilní řidičský průkaz skupiny „C“ výhodou. V případě zájmu prosím píše na Houmínator3@centrum.cz, obratem se ozvu.